SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 íd. íd.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL : POBLE : CATALÁ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 3 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 · · IMPREMPTA, 2.299

ANY X.-NUM. 3.094 BARCELONA, DIMECRES 3 DE SETEMBRE DE 1913 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS

Gran varietat en articles per a
SPORT
Raquetes Staub, Slazengers i Bussey
Pilotes per a Tennis i Foot-ball
Patins MATADOR

Complet assortit en **Articles per a caçador**
a preus sumament reduits

Trajos, Berrets, Zalacots, Sarrons, Cananes, Polaines, Espardenyes, Fiambreres, Ampolles «Thermos», etc., etc.

Ocasió: Teixit fi, classe superior, extensa col·lecció de dibuixos per a vestits i davantals, ample 70 cms.; el metre a pessetes. . . 0'50
BATISTA estampada assortit en colors i dibuixos; el metre a pessetes 0'25
BATISTA estampada, amb llistes de sedalina; el metre a pessetes. . . 0'50

Els socialistes als radicals

Un document interessant

La Joventut Socialista ens demana la publicació de les següents ratlles:

«La Joventut Socialista de Barcelona ha sigut invitada per les Joventuts anomenades radicals, per a discutir en pública controversia l'honorabilitat del partit també anomenat radical i del séu «ilustre jefe».

En contestació a aquest repte, la Joventut Socialista de Barcelona es complau en fer públics els següents extrems:

Primer.. Que en cap ocasió aquesta Joventut ha malgastat el temps, ni el malgastarà, en discutir certes coses com les que ara volen remoure's i que en certa ocasió el propi «ilustre jefe» calificà justament de «miserias de miserables». Per aquest poderosíssim motiu, la Joventut Socialista no té perquè descendir a treure al carrer el llot que'l partit radical amb el séu «caudillo» al davant poguessin portar damunt.

Segón. Que per altra part tampoc acudiría aquesta Joventut a la controversia citada per entendre que dit acte no obeeix a l'iniciativa i voluntat de les Joventuts anomenades radicals, sinó a l'obligat acatament d'una ordre del Comitè i del «jefe» del partit que volen esgrimir l'honorabilitat com a escambell per a la caça de vots en les properes eleccions, plataforma electoral que'ls joves susdits tenen d'acceptar com a consegüencia de la vergonyosa disciplina a que se'ls té sotmesos.

I tercer. Que la Joventut Socialista, després del poc airós paper representat per les Joventuts anomenades radicals en ocasió dels mitings contra la guerra, no els regoneix serietat i independencia polítiques suficients per a l'organització d'un acte tant formal com el d'una controversia pública, en la qual ells lluiríen una vegada més el concepte tristíssim que de la llibertat i dels drets de l'adversari han evidenciat tantes vegades.

No obstant, la Joventut Socialista, volent donar una prova de desitjar als joves radicals que surten a la plaça pública a defensar al séu partit dels atacs de l'adversari, un gran èxit, els excita a que contestin el següent qüestionari, les afirmacions del qual pugnen amb el revolucionarisme que diuen sentir i defensar.

Si les Joventuts radicals aconsegueixen desmentir, sense que la veritat se'n ressenti, la certesa de lo que a continuació exposem, hauràn prestat al séu partit un gran servei. I sense més preàmbuls, contestin:

¿Es cert que la representació del partit radical a la Diputació Provincial, en plena repressió maurista, quan l'any 1909, votà amb les dretes per a que no s'aixequés a Barcelona l'estat de guerra, amb motiu del qual tots sabem lo que passava?

¿Es cert que figuren encara en el Partit Radical Revolucionari els que, per covardía o mala fè, acusaren a en Ferrer, acelerant així el séu afusellament, com afirmà el capità Galceràn?

¿Es cert que tenint el Partit Radical Revolucionari majoría absoluta a l'Ajuntament, i ocupant accidentalment l'Alcaldía un radical, el senyor Serraclara, es construiren les troneres del convent dels jesuites, essent així que dites obres no volgué autoritzar-les el marquès de Marianao, alcalde de R. O.?

¿Es cert que tenint la mateixa majoría municipal, i el propi senyor Serraclara a l'Alcaldía, anà aquest senyor a rebre a l'infanta Isabel, acompanyat d'un altre membre del vostre partit revolucionari, el regidor Marcilla, i no contents amb aquesta demostració de servilisme, malgrat l'accord ferm de l'Ajuntament de no concórrer a cap acte religiós, assistiren al «Te-Deum» celebrat a la Catedral en acció de gracies per haver arribat sense novetat a Barcelona dita representant del règim que dieu al poble voler destruir per la Revolució?

I finalment, és cert que amb majoría radical a l'Ajuntament s'accordà protestar de l'atentat d'en Posa contra el tirà Maura?

¿Es cert tot això? Si o no. I si no ho és, com no us atrevireu a negar, ¿amb quina autoritat moral us dirigiu a les Joventuts dels partits avançats per a reptar-los a controversia, encara que sigui per a discutir una moralitat que'l vostre propi «jefe» ha dit públicament que posava per sota de l'immoderada disciplina amb que castra vostres energíes?

No teniu dret a discutir de moralitat, vosaltres, afiliats a un partit que donà l'espectacle edificant en plena sessió municipal d'interrogar-se mutuament dos regidors amb la significativa pregunta: «De què viu S. S.?» Es que tampoc us en recordeu?

¿Per què no reptàveu a controversia pública als d'«El Intransigente», per exemple, quan concretaven i donaven xifres d'immoralitats comeses per vostres edils?

¿Es que us és desconegut el regidor o regidors vostres que abans d'esser-ho treballaven, que als pocs mesos ja no concorríen al taller o a la redacció del periòdic, i que després insultaven vostra modestia lluint joies que difícilment amb un treball honrat hauríen pogut guanyar?

Així, doncs, per què posar en vostres llavis a «Donya Moralitat»?

I per a acabar, teniu en compte que no contestarem més a vostres reptes, perquè, francament, ni val la pena ni a nosaltres ens és permès molestar l'atenció del públic.

Us desitja disciplina, disciplina i disciplina.

Per la J. D. de la Joventut Socialista, LLUIS ANDREU»

Lo de l'Art Fabril

La jornada d'ahir

Decididament la situació es normalitza. Ja era hora! Queda com de totes les grans vagues i conflictes, un fons de disgust en les dugues parts. Els obrers es creuen defraudats amb la forma amb que'l decret s'ha implantat Els patrons se senten ofesos de lo que ells en diuen l'intransigencia dels obrers.

El dia d'ahir fou quelcom més esperançador. Entraren a treballar en algunes fàbriques m.s. A Sans i Gracia pot donar-se per completament normalitzada la situació . Manca completar la a Sant Martí, sobre tot a la barriada del Poble Nou, on les obreres, dutes pel seu entusiasme o mal aconsellades, es resisteixen a acceptar certes fòrmules d'horari que'ls proposen els patrons.

Però lo que pot assegurar-se és que la situació va definitivament a la normalització.

Es ocasió de que anem confiant amb la futura tranquilitat que permetrà que'l treball torni a ésser una de les nostres condicions, la de «labor prima virtus», que honra als pobles.

La febrada ha de passar, passarà forçosament, i, tranquils els ànims i les conciencies, s'oblidaràn, deuen oblidar-se per a bé de tots les coses desagradables que hi hagin hagut. Perque si aixís no succeía, no podría lograr-se la tranquilitat que ha d'ésser norma de vida.

Aquest ha d'ésser el desig de tothom que estimi a Barcelona i a Catalunya. Qui posés obstacles a aquesta pau, s'oposaría a la prosperitat de la nostra terra i no és de suposar que hi hagi ningú prou insensat per a fer tal cosa.

El dia d'ahir fou d'esperança. Fem vots per a que ho siguin d'esperança i de realitats els que vinguin.

Gratitut a les coperatives

La Societat de l'Art Fabril «La Constancia» (Sucursal de Gracia), ens prega fem constar que en la darrera reunió de Junta celebrada, s'accordà fer públic l'accord pres, en prova de gratitut vers les cooperatives de Gracia per l'apoi valiós prestat a les families dels vaguistes.

Mereixen ésser citades les cooperatives «El Horno Colectivo», «El Arte de tejedores a mano», «Cooperativa del C. R. Popular». Ademés dels donatius obriren crèdit, el qual ha sigut saldat, «La Acción Colectiva», «La Previsora», «Horno colectivo», «Tejedores a mano», i «Constancia Graciense».

A totes aquestes cooperatives se'ls regoneix l'immens favor prestat pel seu altruisme i amor a la causa del proletariat que és la seva propia, i ademés amb tota satisfacció les recomana a tots els obrers i en particular als de l'Art Fabril per distingir-se d'aquelles altres que pel seu exagerat individualisme s'obliden de la seva propia finalitat. — La Junta.

Altra protesta

L'obrer Amadeu Arpí, que segons ell fou injustament despedit de la casa on treballava, ens prega la publicació de les següents ratlles:

«LA VERDAD ANTE LA OPINION. El diario «El Progreso» salía con fecha del 31 de agosto, con un suelto en el cual manifiesta que yo fuí despedido de la fábrica que don Pedro Homs posee en San Martín y en la cual està de encargado el lerrouxista Miguel Llobet.

Dicho suelto pone de manifiesto que mi despido fué por causa de haber tomado parte en un mitin que se celebró en el Cine Montaña del Clot, tratando del conflicto del Arte Fabril.

Pero ahora se da el caso de que por ser el tal Llobet, un radical a lo moderno, viene «El Progreso» del primero de septiempre y rectifica todo lo dicho el dia anterior.

Y expone dicho periódico que ellos han sido los primeros «sorprendidos»; no creíamos (dicen) que se tratara de Llobet, cuya conducta social y política de antiguo conocemos.

Nada diré yo de la conducta política de dicho sujeto, pero es cierto que dentro el terreno social no ha comprendido nunca nada, es decir, es un verdadero cabo de vara.

Pruebas convincentes de lo que digo, se las podrán dar las mismas obreras que tiene a su mando, sobre lo que les contestó el día en que tuvo lugar el paro del Arte Fabril, cuya respuesta es indigna de un hombre que se las tilde de progresista.

También dice que mi despido es cosa ajena a la lucha, sino a razones de delicadeza personal; que había omitido, yo, en diferentes ocasiones, en su trato con Llobet: bien sabe este señor, que cuando vino el paro nada habíamos tenido entre los dos; bien sabe este señor que el mismo había dicho a las obreras que no quería que yo trabajase más en aquella fábrica, por las palabras por mí pronunciadas en dicho mitin, y eso que de mis labios no salió la más pequeña ofensa para dicho sujeto.

¿Pensaba dicho señor, que faltándome el trabajo de su casa iba a morirme de hambre?

Al contrario, eso me dà más aliento para que en sucesivos artículos pueda ir desenmascarándole. — Amadeo Arpí.»

De Vilassar de Dalt

Els obrers de l'Art Fabril d'aquesta població han publicat un manifest explicant la seva desconformitat amb la fòrmula que'ls patrons han implantat la jornada anual de 3.000 hores.

Per la seva part publiquen un horari, dient que és l'aprovat en reunió general.

Es tant complicada aquesta qüestió, per les mil fòrmules que hem vist adoptades i preconitzades, que hem decidit colocarnos amb respecte tan embrollat extrem, en un terreny de neutralitat.

De Calella

La vaga a Calella segueix igual.

Els patrons es van reunir acordant dirigir al alcalde la comunicació següent:

«Señor alcalde: En virtud de la reunión que los fabricantes de géneros de punto de esta villa hemos tenido para contestar al escrito presentado a V. por el Comité de huelga, debemos manifestarle que no estamos dispuestos a tratar del actual conflicto con comisiones de huelga ni sociedad obrera alguna por considerar que ni una ni otra son fiel representación del modo de pensar y sentir de los obreros todos de esta villa.

Estamos dispuestos a entrar en negociaciones con una comisión compuesta por un individuo de cada una de las fábricas declaradas en huelga.

Dios guarde a V. muchos años.

Calella, primero septiembre de 1913.— Pedemonte Hermanos y C.ª; José Llobet Gurí; José Llobet Nicolau; Vda. de Gallostra y C.ª; Banús, Martorell y Janer; Guri y Alabern, S. en C.; Vilaró y Llobet; Hijos de José Guri, S. en C.; Castells y Nicolau; Francisco Llobet Dulsat.

Sr. Alcalde Constitucional de la villa de Calella.»

Aquest document fou precedit del següent que la Comissió de vaga que visità a l'alcalde li feu entrega, autoritzat per la Societat Fabril de Genres de Punt, de aquesta localitat. Diu així:

«Señor: La Comisión de huelga pone en conocimiento de usted que cuando lo crea conveniente reuna a los fabricantes y obreros para mirar de buscar el arreglo conforme lo indica en el real decreto que el Gobierno ha puesto ya a su cumplimiento.

Viva usted muchos años.

Calella, 31 de agosto de 1913. — Por orden de la Comisión de huelga: El presidente, Salvador Llorena.»

Judicials

El jutjat s'incautà dels motllos i originals de la fulla clandestina que fou denunciada pel fiscal, titulada «Manifiesto al pueblo».

Ahir declarà el director de «Solidaridad Obrera», Andreu Quadres, per a respondre dels dos articles que foren denunciats.

D'un d'ells se'n declarà autor el mateix director, dient que l'autor de l'altre és un tal Permanyer, que viu a París.

S'ha donat aute de processament i presó contra els vaguistes Miquel Boronat i Pere Planos, que dies passats agrediren i lesionaren a un obrer.

—El president de l'Audiencia rebé noticies oficials de Mataró, comunicant que abans d'ahir tarde es va obrir la fábrica Arañó entrant-hi tots els obrers, i que ahir ho van fer altres fàbriques, entre elles, la del senyor Marfà.

Al Foment

A darrera hora de la tarde, estava reunida, com de costum, la comissió de fabricants del plà, canviant impressions.

També's reuniren alguns industrials per a tractar de la qüestió dels horaris.

Del Govern civil

El governador, al rebre als periodistes al migdía, se mostrà satisfet de la jornada.

El senyor Francos té la seguretat de que'l conflicte és acabat i que abans de fi de setmana la normalitat serà completa.

Rebé la visita d'una comissió d'obrers de la fábrica Portabella, manifestant-li que havíen deixat el treball poc després de haver-lo renuat, per haver-se'ls-hi posat certes condicions.

Per lo que's veu, a la fàbrica Portabella els obrers teníen certes ventatges que'l patró ha retirat amb motiu de la vaga, implantant lo que disposa el reial decret però suprimint tot lo que'l decret no exigeix.

El governador els digué que parlaría amb el senyor Portabella.

La referida comissió d'obrers anava acompanyada del president de la societat «Las tres clases de vapor».

Tamb éstigué al Govern civil la Junta de la societat obrera «La Constancia», fent entrega al senyor Francos Rodríguez d'una nova llista de fàbriques que, segons els obrers, no cumpleixen amb les disposicions del decret.

El governador els digué que parlaría amb els patrons.

—I aixís vaig passant la vida—deia el senyor Francos als periodistes.—De bon matí fins a la nit parlant amb uns i altres sobre horaris i tants per cent, esperant amb ansia l'acabament del conflicte per a tenir el descans que m'he guanyat.

Durant tota la tarde regnà apacible calma en el palau del Passeig de la Duana.

Solament hi acudiren unes obreres de la casa «Hervàs González» per a tractar amb el senyor Francos del plet que tenen pendent amb dita casa des d'abans del conflicte de l'Art Fabril.

Revista estrangera

Estats Units i Méxic

El conflicte entre la República del Nordamèrica i la de Mèxic va allargantse pesadament. Cada dia els diaris en parlen. Mes l'afer no interessa gaire al públic. Val a dir que'l públic no sab prou bé en què consisteix i d'on ha vingut aquest conflicte. Això ens ha fet remarcar, una vegada més, un dels grossos defectes dels diaris de gran circulació. Quotidianament parlen de les qüestions d'actualitat, a les quals dediquen columnes i més columnes. I molt sovint el lector romàn esmaperdut en mig d'aquell devassall de telegrames. «De què es tracta? — se pregnuta. — Quin és el fons d'aqueixa qüestió? Còm ha començat?» El bon lector no acaba de saber-ho. Mentrestant, la pluja de les noves va seguint.

Ens sembla que això succeeix ara mateix amb el conflicte entre'ls Estats Units i Mèxic. Per aquesta raó creiem útil explicar sumariament els termes del conflicte susdit.

El Nordamèrica ha sentit sovint velleitats d'intervenir militarment a la República de Mèxic, les tràgiques i inacabables turbulencies de la qual li oferíen el pretext. No obstant, a l'arribar a la presidencia Mr. Wilson, de tendencies antiimperialistes, declarà que observaría, respecte als afers mexicans, una política de no intervenció.

Hi ha hagut entre mig la qüestió del regoneixement del govern del general Huerta per les potencies estrangeres. Moltes potencies, amb els Estats Units al capdavant, s'han negat a regoneixê'l. En aquest punt l'actitut del govern de Washington té una importancia capital. La negativa dels Estats Units al regoneixement és la principal causa de que se neguin també al mateix moltes altres potencies. Si el Nordamèrica regonegués el govern del general Huerta, de segur que el regoneixeríen aviat molts altres Estats.

¿Té raó el govern de Washington en negar-se al regoneixement? La té plenament. Ja fa temps que la política de Mèxic no és tal política, sinó una lluita de bandolers. I de bandolers traidors, covards i cruels. L'actual president, general Huerta, ha arribat a la presidencia, mitjançant els més odiosos crims i les més abjectes maniobres. El relat dels séus procediments és edificant. A continuació extractem la relació feta pel secretari del desgraciat president Madero.

El dia 18 de febrer d'enguany, mentre la revolució dirigida pels germans Díaz triomfava pels carrers de Mèxic, el general Huerta convidà a dinar a casa seva a Gustau Madero, germà del president. Un cop el tingué a casa seva, Huerta l'empresonà. A la nit fou afusellat.

Tot seguit se n'anà Huerta a trobar al president F. Madero, exigint-li la dimissió immediata, baix menaça de fer-lo afusellar a ell i a tota la seva familia. Madero i el vicepresident Pino Suàrez dimitiren.

Lo que Huerta cobejava era la presidencia de la República. Còm aconseguir-la? L'home no's descoratjà. En defecte del president i del vicepresident, la Constitució mexicana senyala al ministre d'Afers estrangers per a exercir la presidencia. Aleshores ocupava aqueix ministeri Lascurain, amb qui Huerta s'entengué, fent-se nomenar pel mateix ministre de l'Interior. Poc després feu dimitir a Lascurain, i ell, com a ministre de l'Interior, s'encarregà interinament de la presidencia.

Ja president, feu empresonar Madero i Pino Suàrez. Al·legant que aquests volíen fugir, els aplicà la «llei de fuga», i els feu assassinar.

L'home, després d'això, s'ha consolidat en la presidencia. Els Estats Units, negant-se al regoneixement de tal bandoler, obren nobilíssimament. Mes aquest i el séu govern de còmpliços, s'han aprofitat ara de l'argument que'ls dònen les condicions imposades per Mr. Wilson al regoneixement. Aqueixes condicions són: armistici definitiu entre'l govern i els insurgents (zapatatistes i carrancistes); eleccions generals lliures; compromís per part del general Huerta de no ésser candidat a la presidencia; compromís per tots els partits de respectar la decisió del cos electoral.

Huerta i els séus companys, prenent un posat de persones decentes, diuen que les esmentades condicions representen una intervenció intolerable en la política interior de Mèxic. I invoquen l'independencia de la patria i l'honor nacional. En llavis dels qui no tenen honor personal, això de l'honor nacional és un brutal sarcasme.

A. R. i V.

Ciutadanes

Ahir nit volíem una corvata. Erem uns invitats a sopar sota les acacies del jardí d'una torreta i pensàrem que una nota de negre envellutat — el negre d'una corvata de fai — no hi faría mal sobre la camisa blava, d'aquestes fluixes, de moda, que'ns havía deixat la mamà molt ben plegada sobre'l llit.

Cercant la tal corvata sortírem. En el carrer hi havía un aldarull formidable.

—Ara trencaràn els vidres!!

—Ara trencaràn els vidres!!

—Ara trencaràn els vidres...!!

Però no trencaven rès. Humils, correctes, uns afiliats al C. A. de D. del C. i de l'I. entraven en els establiments oberts i demanaven als llurs amos que tanquessin, dient-los.

—Ja són les vuit, senyors. De vuit a vuit van dotze. A dos quarts de deu al Centre se comencen les lliçons d'anglès, de francès i d'alemany. A dos quarts de deu venen a parlar-nos de coses interessants per a nosaltres els Carner, els Cambo, els Corominas, els Rahola, els Zulueta i altres i altres no tant coneguts... Farem tard. Ja són les vuit, senyors...!

La gent de fòra deia:

—Ara trencaràn els vidres.

I un comentarista exaltat:

—Fort!

Però, no. Humils, correctes, demanaven. Lo que podía ésser exigencia esdevenía prec. Uns patrons cedíen, uns burgesos se negaven.

Davant la botiga dels últims uns jovincels xiulen i la gent torna a repetir:

—Ara trencaràn els vidres.

Però, no, ni arà ni mai. Qui trencarà els vidres serà la policía que estúpidament, salvagement, sense noció del dret, aixeca els punys, els garrots i els sabres.

Se corre, se ataca, se reb. Nosaltres en sortim amb la nota negra d'un ull de vellut. I què? Nosaltres sostenim i sostindrem que'ls dependents tenen raó. Ahduc que la tindràn si's propassen un Ahduc que la tindríen si's propassessin un xic amb els amos nepatanis, cosa que no desitgem.

M. REI

"LUNCH"
en honor del digne regidor
federal nacionalista republicá
ORIOL MARTORÈLL
Tindrà lloc el vinent diumenge, dia 7 de setembre de 1913, a les cinc de la tarde
Mundial Palace · · Cubert, 3 ptes.
S'admeten inscripcions en tots els centres adherits a l'U. F. N. R. i en la Redacció d'EL : POBLE : CATALA

Un alcalde anticatalà

En el Govern civil segueixen rebent-se protestes per l'alcaldada de Vilafranca.

La premsa catalana segueix igualment protestant. Poden convence's de que interessa a Catalunya la qüestió tots aquells que no ho creien així.

Ahir un reporter, a l'hora de visita, mostrà al governador un exemplar del programa de les festes de Vilafranca que porta el segell de l'Alcaldía Constitucional del Vendrell en quina població va ésser imprès. El reporter preguntà:

—¿Havent-se presentat l'imprès en l'Alcaldía del Vendrell, podía l'alcalde de Vilafranca imposar una penyora a l'editor?

—Es clar que sí.

—Doncs, miri, contra lo que opina vostè, eminents jurisconsults que han sigut consultats sobre aquest afer, diuen que no.

Aleshores el governador, afectant posar en les paraules tota sinceritat, exclamà:

—Però, senyors, lo succeit a Vilafranca no té l'importancia que se li dona. Es clar que l'alcalde ha obrat amb certa lleugeresa; però jo he donat tota mena d'explicacions, assegurant que la penyora no és motivada per ésser els programes redactats en català, sinó per haver-se mancat a la llei de la policía de imprenta.

—Però, ¿la penyora subsisteix?

—Si ningú parla ja de penyora. Es clar que no.

Aleshores un reporter d'un diari de la nit, com indignat per les paraules del governador, li digué:

—«Pues ya verá V. como se lo van a agradecer los catalanistas!»

El governador digué que no esperava cap agraiment, perquè no hi havía motiu per a esperar-lo.

Aquest reporter, empleat municipal per més senyes, és dir que viu a expenses de la ciutat com a periodista i com a empleat, és també castellà. Es dels que no poden dissimular l'odi que du a dintre contra les coses de Catalunya.

Perquè, en mig de tot, i ho fem constar amb noblesa i alegría, hi ha hagut també alguns reporters castellans que han obrat molt correctament i fins alguns han criticat la conducta dels inadaptats.

Butlletí meteorològic

Día 2 de setembre

DEMATI

Baròmetre al nivell del mar . .	761'81
Temperatura a la sombra. . . .	25'0
Direcció del vent	E. E.
Humitat	72

TARDE

Baròmetre al nivell del mar . .	761'01
Temperatura a la sombra. . . .	26'0
Direcció del vent	S.
Humitat	72

EN LES VINTIQUATRE HORES

Temperatura.—Màxima: Sol, 30'6.—Màxima: Sombra, 26'1.—Mínima: Sombra, 21'2.—Reflector, 19'8. — Velocitat del vent, kilòmetres 235.

CASA MARTÍ
REGALS: Joiería, Platería, Rellotgería
Objectes d'art, Màquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competencia i de veritable ocasió. Estalvia temps diner tota persona que fa operacions en la mateixa. - Unica a Barna. C. t. Pau 23

Les fàbriques que treballen

El moviment de la vaga corresponent al dia d'ahir, segons datos facilitats a l'oficina d'investigació, fou el següent:

Fàbriques que treballaren: 246; obrers que treballaren, 20,646.

Quedaren sense treballar: fàbriques, 32; obrers, uns 5,237.

Explicació: En el districte de la Barceloneta quedaren en vaga cinc fàbriques, havent entrat al treball en el dia d'ahir quatre obrers.

En el de l'Audiencia es renusà el treball en una, quedant-ne una altra en vaga.

En el de la Concepcó continuà en vaga una fàbrica.

En el de l'Universitat seguiren sense treballar dues fàbriques.

En el districte del Nord es renusà el treball en tres fàbriques, quedant-ne en vaga 18.

En el districte del Sur, renusaren el treball tres fàbriques, en quedà una en vaga.

En el districte de l'Oest no hi hagué alteració.

De les poblacions

S'ha renusat el treball en totes les fàbriques d'Igualada.

Hi ha completa tranquilitat.

A Badalona la vaga segueix com ahir, treballant solament les fàbriques que ja ho feien.

A Mataró entraren ahir al treball una tercera part dels vaguistes.

Es creu que entre avui i demà es restablirà la normalitat.

A Vilasar de Mar patrons i obrers han arribat a un accord, havent-se per lo tant, renusat el treball i restablert la tranquilitat.

—La reunió que devíen celebrar els individus de la Junta de Reformes Socials de Terrassa, amb representacions dels obrers i dels patrons, per a donar compte de les reclamacions formulades per aquells respecte a l'horari accordat pels segons en l'Institut Industrial no pogué verificar-se per incompareixencia de representants d'ambdues parts contendents. L'acte se ajornà per a ahir.

Evolució política o de conveniencia

Sembla talment que som en un país que les eternes evolucions constitueixen la característica del mateix. Aquell pensament irreductible, aquella fé en una idea, aquella convicció en tots els ordres de la vida ciutadana que's nota en totes les nacionalitats progressives, en la nostra compta amb pocs prosélics I fa molt temps que dura i perdura un mal tant anacrónic i perniciós! Causes? Una: l'inconseqüencia, que inocula pel virus corruptor de la conveniencia, ha sigut la que més baixes ha causat en el gran exércit progressiu i que si no fos la gran valla que continuament cimenta la sanitosa democracia amb la seva gloriosa empenta, arribaría a aniquilar aquestes forces, donant d'aquesta manera pas expedit al retrocés, a la reacció.

Tots els homes que des de nostra infantesa ens hem fet forts en la defensa i conreu d'un ideal definit i concret, i que sens desfallir ni un sol instant hem defensat, deu inspirarnos llàstima i fàstic a la vegada al veurer el procedir d'alguns homes que, havent fet declaracions continuades de republicanisme, se van formant ells mateixos el segell deshonrós de l'apostasía, preparant-se el terreny per a recular, per a desdir les seves propagandes amb actes que rès porten en son favor, ingressant en els partits monàrquics, mitjansant un dubtós patriotisme, que més molt més acertadament podrien dir-ne conveniencia, puix axís no enganyaren als timorats que s'espanten» quan veuen tals evolucions.

Els que ja contem alguns anys no'ns espanten no aquestes evolucions o apostasíes, puix les considerem del tot convenientes per a sanejament de la veritable política republicana i autonomista. Perque entenem que qui no sía bó per a sentir la puresa d'un ideal, millor és que s'aparti dels seus defensors per a no contagiarlos. Nosaltres volem gent convensuda, conseqüent; que tinga pensament propi i no emmatllevat; que's fixi en la puresa d'un ideal sens anar a buscar exemples a nacions estrangeres.

Les faltes abans mentades fa molts anys que duren. Varen tenir principi quan En Castelar llicencià les seves forces encarrilant-les cap a la monarquía, i aquella orientació morosa encara té enverinades algunes de les arteries del republicanisme espanyol. Precisa, doncs, fer un fort i contundent sanejament dintre les nostres rengleres, i a això devem dirigir nostres esforços comuns si volem ésser un partit seriós per a merèixer la confiança popular.

Qui es digui republicà i per esperit de medre desitgi ésser monàrquic, vàgi-se'n en bon hora de nosaltres, que'ns farà favor. El triomf de la democracia depèn dels quilats d'honradesa i conseqüencia que posseixen els seus defensors.

Aixís és doncs, que ara més que mai devem afermar-nos tots els veritables republicans nacionalistes, autonomistes i federals, en la defensa i conreu de nostres aspiracions, fent sentir la nostra veu per totes les encontrades, tant de Catalunya, com de fòra d'ella, amb el sol i únic objecte d'explicar la nostra actuació com a tals, i de pas, avant-posar la nostra conseqüencia a les artimanyes dels apòstates i dels amics de conveniencies, per a que'l poble sàpiga distingir entre uns i altres.

Si aixís ho fem cumplirem com a veritables homes de convicció.

JOAN TORRENT.

Arenys de Mar.

Del camp

L'Institut Internacional d'Agricultura de Roma ha publicat nombrosos datos respecte a varies cullites al món.

En quant al blat s'indiquen els datos de la Russia Europea (63 governs), la producció de les quals s'avalúa en 183.624.957 q., equivalent al 108'2 % de la producció de l'any p. p. La prodicció de la Russia Asiàtica (10 governs) s'evalúa en 37.511.253 q. (135'55 %.. En els Estats Units, la producció, que el mes passat se calculava de 190.784.160 q., s'evalúa actualment en 202.356.131, equivalent al 101'8 % de la prodicció de 1912.

El conjunt de la producció dels països considerats (Prussia, Bélgica, Dinamerca, Espanya, Anglaterra, Hongría, Italia, Luxemburg, Russia Europea i Asiàtica, Suiça, Canadà (sols blat d'hivern), Estats Units, Japó Argelia (esclòs el departament d'Argel i Túnez), se calcula en 703.557.56 q., equivalent a 103'9 % de la producció de l'any passat (703.118.379 q.).

Respecte al conjunt dels països de que's posseeixen datos sobre el segón (Prussia, Bèlgica, Bulgaria, Dinamarca, Espanya, Hongría, Italia, Luxemburg, Russia Europea i (Asiàtica, Suiça Estats Units), sobre l'ordi (els mateixos països ademés d'Anglaterra, Japó, Argelia i Túnez), i sotre la citada (els mateixos països), se calcula una proiducció total de 357.857.938 q.; 249.078.475 q. i 420.726.614 respectivament, equivalent al 91'2, 100'1 i 89'7 % de les produccions de l'any passat.

Se preveu una producció de blatdemoro de 6.300.000 q. contra 6.368.002 en 1912 a Espanya, de 14.906.219 contra 20.221.186 a la Russia Europea, i de '678.714.720 contra 793.716.731 als Estats Units. Respecte a l'arroç se compta amb les previsions de la cullita a Espanya (2.500.000 q. contra 2.442.260 en 1912), i als Estats Units (5.511.240 contra 5.114.022).

La producció d'allí en els següents països: Bélgica, Espanya, Estats Units, India i Japó s'evalúa en 10.675.173 quintals equivalents sols al 77'2 per 100 de la producció de 1912 (13.819.517).

Els conreus de remolatxa sucrera i de tabac se troben en general en on estat. Respecte an aquets productes se compta tant sols amb els datos relatius a la cullita probable de remolatxa a Espanya (10.800 mil quintals, igaul que l'any passat) i de tabac als Estats Units i al Japó (4.064.166 i 450.000 quintals, respectivaament, contra 4.367.414 i 125.000 en 1912).

Se preveu una prodúcció de vi de 16.465 mil hectòlitres de most com l'any anterior a Espanya; 462. contra 903.000 a Suiça, i 3.000.600 contra 2.493.681 a Argelia (exclós el departament d'Argel).

En general el temps ha sigut desfavorable per a la vinya; a pesar de tot, a Italia se preveu una cullita abundant.

Se produeixen els datos del Butlletí anterior sobre la campanya sericícola, afegint-hi els de la producció de capulls de les criances de primavera al Japó 19.634.000 contra 20.013.971 kilograms en l'any passat i els de la quantitat de llevors posada en incubació per a les criances de tardor en el mateix país (333.000 hertograms contra 341.994 en 1912).

El succés d'ahir

Un brigada engega dos trets contra un capitá, un altre contra un soldat i després se suicida.

Ahir al matí en la caserna d'Alfons XIII, situada en el carrer de Tarragona, s'hi desenrotllà un tràgic succés que commogué tots els centres militars.

A dos quarts d'onze, el sargent Josep Blanco, de dragons de Numancia, regiment allotjat en la susdita caserna, entrà com de costum en el quarto oficina a l'objecte de rebre ordres del capità del mateix regiment don Andreu Tejada Alcayna. En l'oficina, junt amb el capità, hi havía un escrivent, soldat del regiment, nomenat Beltràn.

Sembla que, sense que entre'l capità i el brigada hi hagués cap més paraula que les propies del servei, el segón tregué un revòlver engegant dos trets contra el capità. Els trets feren blanc, entrant l'un pel pit i l'altre per la cara. El senyor Tejada caigué a terra sense pronunciar paraula.

Aleshores l'escrivent intentà subjectar a l'agressor, mes abans que pogués aconseguir-ho, el brigada disparà contra en Beltràn, ferint-lo en el braç esquerre.

Com sigui que l'escrivent sortís a demanar auxili, el brigada es tancà amb clau dins de l'habitació. Quan se forcejà la porta per a detenir-lo, se sentí una nova detonació. Oberta la porta pogué veure's que'l brigada s'havía engegat un tret al cap.

Traslladats els ferits al botiquí de la caserna, el capità morí abans d'arribar-hi.

Els altres dos ferits, després de curats de primera intenció, foren conduits a l'Hospital, on, poc després d'ingressar-hi, morí el brigada.

El capità tenía 33 anys i era solter. El brigada, casat, i tenía 48 anys.

Els automòbils

Està molt bé que'ls que tenen automòbil, en hores de poca circulació vagin més depresa que entre dia, si tanta necessitat en tenen.

Però la velocitat i l'abús de les velocitats i el fer-se la via pública com a cosa propia, ja no està tant bé.

Al pas que anem no hi haurà ningú qui aguanti ni faci respecte als automòbils. En plena Rambla, en el Passeig de Gracia, en llocs de molt trànzit, estem cansats de veure com els autos duen velocitats vertiginoses en totes les hores del dia. Això no pot ni deu ésser. Els abusos deuen corretgir-se i castigar als empleats que permetin certes infraccions sense denunciar-les.

Diem això perquè'ls abusos cada dia són més grossos.

Ahir s'acostà a nosaltres un ciutadà protestant de lo que li havía succeit. Es el cas que dit ciutadà anava per l'acera del Portal de l'Angel, per allà a les cinc de la tarde, quan sentí darrera séu la «bocina» d'un auto que udolava.

El ciutadà tingué un gros espant, puix, com és de suposar, anava ben tranquil per l'acera sense pensar que ni allí estava segur.

L'automòbil que cometé la «gracia» i faltà tant descàradament a totes les lleis de policía urbana, era el B. 1206, de gran potencia.

El ciutadà protestà del fet, unint-se a la seva protesta la del públic, puix l'auto donà la volta sencera dalt de l'acera.

El fet fou presenciat d'un troç lluny pel guarda urbà 46. Així ens ho digué el ciutadà atropellat, a qual protesta unim la nostra.

El tancament de les botigues a les vuit del vespre

El dia d'ahir

El tancament de botigues a les vuit, pot dir-se que fou general anit, en el casc antic de la ciutat.

Com el dia anterior, comissions de dependents recorregueren els comerços invitant als patrons a tancar els establiments. No foren gaires, certament, els pregats, car expontàniament la majoría ho havía fet a les vuit en punt.

La policía, obeint les instruccions rebudes del senyor Francos Rodríguez, (conseqüencia de la visita que li feu una comissió del C. A. de D. del C. i de l'I.), s'abstingué de coaccionar als dependents, els quals, amb la major cortesía entraven a les botigues, i fos quina fos la resposta dels principals, es retiraven sense donar lloc a que fos precisa l'intervenció de la força pública. Això demostrà que'ls aldarulls d'abans d'ahir s'hagueren pogut molt ben evitar a no ser per la brutal escomesa dels de l'ordre (?)

A quarts de nou, els carrers de l'interior, prengueren el mateix aspecte de les festes a la tarde, amb la natural animació de gent, però solament restant obertes aquelles botigues que pel seu especial carácter no poden tancar fins passades les deu o més tard, com son farmacies, estancs, etc., etc.

L'iniciativa del C. A. de D. del C. i de l'I., com pot veure's ha sigut un èxit, i més h oserà, ja que'ls pocs botiguers que's mostren encara reacis a l'innovació, forçosament han de convence's de que aquesta no'ls ha de dur ni el més insignificant perjudici, com ho diu prou clarament l'actitut dels demés comerciants.

En el local social del Centre Autonomista, hi havía anit extraordinaria animació de socis. Cap delegat dels que s'han nomenat per a recorre establiments on hi hagi dependencia, mancà ahir al Centre, per a rebre instruccions del Consell directiu i a l'ensems donar compte de la seva darrera gestió.

Com a mostra de la bona organització que regna en aquesta lloable campanya, reproduim a continuació una nota que s'entrega a diari als susdits delegats. Aquesta nota ens l'ha facilitada un dels mateixos.

«El tancament a les vuit. Conducta a seguir avui, dia 2. — Company: Com a delegat que sou d'aquest carrer, serviu-vos pendre nota de les següents instruccions:

Procureu nomenar una o dugues comissions — segons la llargada del carrer — de dos individus, quals comissions hauràn de començar a actuar a les vuit en punt, requerint als amos d'establiment el tancament immediat. Aquestes comissions seràn avui respectades per la policía, segons promesa del governador civil.

Es «absolutament precís» que tota la dependencia de cada carrer circuli en petits grops sense deturar-se davant de cap establiment, encara que no tanqui, puix el governador digué ahir al vespre que en absolut no permetría cap mena de manifestació.

Serà convenient fer una llista de totes les cases consultades, expressant les llurs respostes, siguin o no favorables. Al vespre, cap a les deu, serviu-vos passar vos amb els demés comissionats pel Centre A. de D. del C. i de l'I. (Comtal, 33 i 35), on s'hi canviaràn impressions respecte de la jornada i es ressenyalarà la conducta seguir l'endemà.

Tingueu present que són precisos l'ordre i l'entusiasme.»

L'impressió dominant anit en el Centre, era de que la campanya toca a la seva fí, i que ja no serà necessaria cap més gestió, dintre pocs dies, per a que'ls patrons, unànimement, col-laborin a aquesta millora que ve a donar a la soferta classe mercantil facilitats per al séu milloramient intel-lectual i un descans del qual n'és ben mereixedora.

De l'Ajuntament

La tinencia del quint

Don Joan Pich i Pou a l'encarregar-se de la tinencia d'alcaldía del districte V, s'ha ofert a la premsa per a tot alló que pugui ésser d'utilitat ciutadana i en especial pel districte.

No cal pas dir que agraim l'oferta i que procurarem correspondre degudament.

De la mort d'En Sol i Ortega

El diputat per Mahó senyor Llansó, metge que fou del senyor Sol i Ortega (q. e. p. d.) i correligionari incondicional de dit polític, ha visitat a l'alcalde, acompanyat de un germá polític del difunt, per a agrair en nom de la familia els accords del municipi dedicats a honrar les despulles d'aquell.

—L'alcalde de Málaga ha telegrafiat:

«En nom de l'Ajuntament de Málaga i per accord del mateix, tinc l'honor de donar a V. E. les més expressives gracies pregant-li les faci extensives a aquest Ajuntament, per haver complimentat els accords d'aquesta corporació amb motiu de la mort de l'insigne home públic don Joan Sol i Ortega. —L'alcalde, Joaquim Modolell.»

La guarda municipal

Durant el mes d'agost, la guarda municipal va prestar 4,385 serveis, entre ells, 56 detencions de lladres, 859 persones aussiliades en dispensaris i farmacies, 25 criatures extraviades i recullides, 14 casos d'incendi, 1,458 persones, 353 carros, 145 cotxes, 59 autos, 62 bicicletes i 71 tramvíes denunciats per infraccions.

Corresponen a la secció de cavallería 369 serveis.

Els túnels de la Reforma

Fa algunes setmanes que no's reuneix la comissió de Reforma per ésser fóra ciutat quasi tots els regidors que la constitueixen.

Quan renúi la vida normal, tractarà de la important qüestió dels túnels, respecte a la qual, com diguérem, se demanà al senyor Abadal que informés.

Actualment l'informe ha sigut copiat i repartit als regidors de la comissió. Segons tenim entés, el senyor Abadal opina que convé continuar la construcció dels túnels, si bé amb les salvetats i reserves que indica.

I quan tindrem fets els túnels, per a qué serviràn?

Reforma convenient

Se tracta de tirar a terra quatre o cinc edificis vells que té l'Ajuntament al carrer d'En Sadurní, construint-se en el solar que resulti un edifici destinat a tinencia d'alcaldía del districte V, on puguin instal-lar-se degudament, el quarteret de bombers, dipósit de arrestats, despatx de cédules, escoles i Jutjat municipal d'aquell districte.

de l'Ajuntament que dediqui un obsequi als

Demanda

El Comité organitzador del Congrés de Geografía colonial i comercial ha sol-licitat congressistes.

Del Govern civil

Denuncies

S'ha denunciat al jutjat municipal a María Fernández Ros, per escándol i desobediencia als guardes de seguretat números 402 i 499 en el carrer de Carretes.

L'empresa d'un café concert instal-lat al carrer del Comte de l'Assalt, ha sigut denunciada per defraudació a la Societat d'Autors Espanyols.

Sembla que en dit establiment s'interpretaven composicions musicals sense abonar els corresponents drets.

Per haver dirigit paraules grolleres a Llucia Sánchez Martínez en el carrer de Berenguer el Vell, ha sigut denunciada al Jutjat municipal Ramona Collado Salvador, ambdues veïnes de la casa núm. 5 del carrer esmentat.

Ahir matí promogueren un fort escándol en el carrer del Comte de l'Assalt, Agneta Sabater Ventura, Felisa Pancho Vagué i Julia Petit Sañé, totes tres dónes de mala vida. També han sigut denunciades al Jutjat.

Lo de les escombraries

Ha visitat al Governador civil una nodrida Comissió composta de representants de nombroses entitats de Sans i nuclis urbans anexes, fins a trenta cinc, per a entregar-li una fonamentada instancia, sotscrita per totes elles i ademés pels alcaldes de Hospitalet, Esplugues i Sant Just Desvern, Cambra Oficial de la Propietat Urbana de Barcelona i personalitats de tant relleu com el reverent senyor Rector de Les Corts, els senyors don Josep Pons i Arola, dn Jaume Tor, don Josep i don Vicens Deu, don Jóaquim Getabert i moltes altres, en qual instancia se li demana de disposar l'immediata desaparició del gran dipósit d'escombreries instalat per la «Compañía Gereral de Saneamiento» en solars que donen a la Carretera de Madrid i veïns a les cases de Sans, per significar un manifest perill per a la salut pública.

S'exposa que apart de no haver-hi entre el dipósit indicat i les cases més properes aixís com amb la Carretera la distancia exigida per previssió higiénica en semblants cassos, la sola explotació o aprofitament dels residus pel comú procediment de criar i engrossar bestiar porquí presuposa unes immenses corts que de segur cap municipi permetría adhuc en molt menys escala, en semblants condicions de poblat, tránzit freqüent com té el punt de referencia, amb l'agravament de que's troba subjecte als vents del N. O. que portaràn vers la ciutat els mateixos pestíferes produits per la descomposició de les materies acumulades: i es cridà de pas l'atenció de la superior autoritat governativa respecte el destorb que la instalació impugnada ha d'oposar al desenrotllament de la projectada ciutat jardí dins de qual demarcació está enclavat el dipósit.

Davant els conflictes esdevinguts ja, i que poden esdevenir en lo successiu entre la capital barcelonina i els interessos de sos barris extrems i fins de pobles avui autónoms i que demá podrán podrán veure limitada llur autonomía en ares de la gran urb, el «Foment dels Interessos de Sans», iniciador de la present protesta, creu que s'imposa la creació d'un organisme que aplegui en una mena de Mancomunitat als pobles compresos des del Llobregat fins més enllá del Besós per a que, vist el fracás de les agregacions fins ara efectuades, puguin resoldre's armónicament les qüestions que afecten a la vida de la gran capital i localitats confrontants sense sacrifici o dany de cap de les parts.

Feta la presentació del ex-regidor i President del Foment dels Interessos de Sans, don Josep Nubiola, el senyor Governadór oferí fer quant fos possible en l'assumpte, sortint la Comissió molt complascuda.

Notes de Sport

Ciclisme

La volta a Catalunya

(6, 7 i 8 Setembre)

TERCERA ETAPA

La sortida se donarà a Manresa a les 7 del matí del dia 8, al kilómetre 1,050 de la carretera de Manresa a Vich.

Els corredors a la sortida pendràn aquesta carretera fins al kilòmetre 6'950 entrada a Navarcles, seguint fins a Talamanca, on estarà situat el tercer control de timbre de la cursa i primer d'aquesta etapa, el qual es tancarà a les 8; després se deixarà a la dreta el ramal que condueix a Mura per a seguir l'esquerra i passar pel «Coll de la Mata» seguint fins à Terrassa, on s'entrará pel carrer Major de Sant Pere, passant del pont del mateix nom a la de Sant Antoni, trencant-se després a l'esquerra per a sortir al Passeig de la Font, on estarà situat el quart control de timbre, segón de l'etapa, que's tancarà a les 9'45. Sortint de Terrassa, se traspassa el pas a nivell del ferrocaril i es pren la carretera de Matadepera a Sabadell, on estarà situat el quint control de timbre, (tercer de l'etapa), que's tancarà a les 10'30. Després se pendrà a l'esquerra la carretera de Sabadell a Granollers fins a aquesta darrera població; se continuarà cap a la Roca, passant seguidament pel lloc de Parpés, fins a Mataró, on s'hi entrará pels carrers d'En Prim, Viada, i Iluro, per a desembocar a la carretera de Madrid a França, en qual enllàs estarà situat el quart control de timbre (sisè i darrer de la cursa), que's tancarà a la 1'15. Sense abandonar la carretera de Madrid a França, passant per Vilassar, Premià, Masnou i Badalona, s'enratrà a Barcelona, essent el lloc per a l'arribada el Saló de Sant Joan, davant del Palau de Justicia. El jutjat d'arribada es retirarà a les 15'30.

CORREDORS INSCRITS

1 Joaquim Anson, de Vilanova i Geltrú.
2 Josep Planas, de Figueres.
3 Salvador Miró, de Vendrell, amb residencia accidental a Gant.
4 Antoni Crespo, de Barcelona.
5 Joan Martí, de La Garriga.
6 Josep Magdalena, de Barcelona.
7 Guillem Antón, de Madrid.
8 Rossend Falset, de Barcelona.
9 Iuz Zuma, de Madrid.
10 Víctor Sammarini, de Barcelona.
11 Isidre Esteve, de Barcelona.
12 Pasqual Service, de Barcelona.
13 Tomàs Fuentes, de Madrid.
14 Ramón García, de Figueres.
15 Salvador Martorell, de Tarragona.
16 Joan Sarobé, de Tarragona.
17 Francisco Tunica, de Barcelona.
18 Salvador Marqués, de Barcelona.

Manquen els noms de tres corredors més, inscrits.

CURSA

Diumenge se disputà a La Garriga una cursa local de bicicletes, (30 kilòmetres), per les carreteres dels voltants, obtenint-se el següent resultat:

Puigdoménach, 1 hora, 4', amb força pentatja sobre'ls demés, que eren Alom, Condal, Nonell, P. Mas i Ausió, altres dos se retiraren.

Després se feu un dinar, organitzat per un periòdic d'aquesta localitat, en honor dels nostres campions Martí i Magdalena, havent-hi assistit uns 70 comensals.

Foot-ball

Heusaquí els resultats que ha donat el sorteig per als partits de la Copa Gamper.

Dia 7: Numancia - Avenç (1).
Dia 8: Barcelona - Català (2).
Dia 14: Polo - Internacional (3).
Dia 14: Vencedors del 1 contra 2 (A).
Dia 21: T. B. H. contra Universitary (4)
Dia 21: Badalona - Espanyol (5).
Dia 28: Vencedors del 4 contra el 5.
Octubre 5: A contra B (X).
Octubre 12: 3 contra X.

Butlletí del Treball

ELS CONSTRUCTORS DE BASCULES I ARQUES

La Societat d'obrers constructors de báscules i arques, ens envia un manifest dirigit a la classe obrera fent historia de la vaga que fa tres setmanes que sosté l'ofici.

Diuen els obrers que'ls patrons de l'ofici quan va iniciar-se la vaga deien que no els feia rés tenir els establiments tancats, peró que avui al veure l'energía dels obrers i la seva unenimitat davant de la vaga han conviat de sistema. Ara volen coaccionar el seu ánim anunciant que obrirán els trebalis i que logarán a tothom que's presenti i de pas ada anunciant als periódics que's necessiten obrers mecánics. En una paraula: volen treballar amb esquirols.

Per si això no fos prou, menacen amb el despido i per tant amb la fam, als vaguistes per a convènce'ls de que vinguin a treballar, puix mentres duri la vaga podrán menjar i dormir en els tallers.

Els obrers segueixen impassibles el seu camí, convençuts de que'l seu triomf no es farà esperar gaire.

Això és lo que'ns diu en el seu comunicat.

La junta dels constructors de báscules i arques.

VARIES

La Societat d'Obrers Constructors de báscules i arques celebrará sessió a les nou d'aquest vespre en el café l'Alsacia.

—L'Unió d'obrers constructors mecánics recomana a tots els associats que no vagin a treballar a les cases on hi ha la vaga declarada pels constructors d'arques i báscules.

A TOTS ELS DEPENDENTS DE QUEVIURES I SOS SIMILARS, DE BARCELONA.

Alerta dependents!

No us deixeu coaccionar per vostres patrons!

Per dignitat i per justicia no firmeu les fulles que referent al Descans Dominical, us presentin!

Si firmeu, perdreu la poca llibertat que ara teniu!

Visca'l Descans Dominical!

Abaix les coaccions!

El prop vinent diumenge día 7 de setembre a les 5 de la tarde gran míting, en el local de «L'Unió Ultramarina» Tallers, 22, pral., per a tractar aquest assumpte.

Tribuna lliure!
Tribuna lliure!
To's al míting!
No falteu!

(Aquesta fulla ha sigut repartida entre tots els dependents d'ultramarins.)

Metal·lúrgics

S'han de menester Montadors, Ajustadors, Forjadors Ajudants de forja, Torners i "peons" CASA PIBERNAT, CARRER AVIÑÓ, NUMERO 8.

INFORMACIO DE BARCELONA

Se convoca a tots els socis inscrits en la Secció dramàtica de l'Ateneu Obrer del Districte II (Mercaders, 38 i 40) a la reunió general que tindrà lloc en dit hostatge el dia 4 del corrent, a dos quarts de deu de la vetlla, a l'objecte d'aprovar els comptes de la passada temporada i cubrir les vagants que hi hagi en la Comissió. Se prega puntualitat.

En el local de l'Iris-Parc, s'hi celebrarà el dissabte vinent, dia 6 de l'actual, un colossal aconteixement ballable en honor del renomenat organitzador de balls de gran fama don Josep Tolosa i Roca, qui a té a bé dedicar a totes les societats recreatives d'aquesta capital, i en particular a tots els seus nombrosos amics un extraordinari i luxós «Ball Continu».

El programa constarà de dugues parts, 16 balls en la primera i 16 en la segona, anant a càrrec de les dugues reputades bandes de la «Paloma» i «Bohemia Modernista» dirigides per don Just Balarda i don Narcís Iglesias, respectivament.

El bell sexe serà obsequiat per sorteig amb un preciós i valiós relloige d'or de llei.

Per a títols d'home, invitacions de senyora i llotges, a la taquilla del patinatge de l'Iris-Parc.

El president de la Comissió Permanent de l'Exposició Internacional Elèctrica ha celebrat una conferencia amb el president de l'Unió Gremial, senyor Sitges i el seu assessor senyor Pintó, en la qual aquests senyors exposaren el propósit de convocar aviat una magna Assamblea dels Gremis per a demanar a l'Ajuntment ia als Poders públics que s'interessin per la realització ràpida de la citada Exposició Internacional, per ésser una manifestació patriòtica de vital interès per a Barcelona i Catalunya.

Amb objecte de facilitar la concorrencia de viatgers a les vinentes festes d'Olot la Companyía del ferrocarril d'Olot a Girona farà un servei extraordinari posant en circulació els trens números 6 i 105 en els dies 9 i 10 de l'actual mes de setembre.

La «Pequeña Gaceta del Régimen local» ha traslladat les oficines de sa Redacció i Administració al carrer de Santa Agna, núm. 11, primer, segons indica el darrer nombre corresponent al 15 de l'actual. Conté un sumari, per demés interessant.

En cumpliment de les disposicions vigents osbre Instrucció pública s'anuncia l'obertura de la matrícula oficial a la Escola Especial de Nàutica de Barcelona, per a l'any acadèmic de 1913 a 1914 amb subjecció a les bases que hi han exposades en el quadro d'anuncis de la mateixa.

L'habilitat dels mestres nacionals del partit de Barcelona pagarà els havers de agost, avui dimecres i demà dijous, de onze a una, en el lloc de costum.

Durant la darrera setmana la Caixa de Pensions per a la vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 341,157 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 214,614 pessetes, havent obert 130 llibretes noves.

—NO S'HA DE DONAR ALS NENS DE PIT LLET DE VACA NI DE CABRA A L'ESTIU. — Perquè s'altera tant fàcilment que d'un dia a l'altre la prenen dolenta, amb perill de mort. Bullida o esterelitzada hi ha més perill de indigestió. Si prenen aliments amb sucre o farines, pateixen trastorns gàstrics. Amb el GLAXO desapareixen tots els perills: No s'altera, és molt digestiu, evita i cura la diarrea i nodreix meravellosament. Per a malalts i vells el GLAXO és ideal. Metges i milers de families que l'usen en donaràn referencies. Farmacies, drogueríes i Queviures. Dipositaris a Barcelona, Fill de Vidal i Ribas, doctor Andreu, Viladot, viuda Alsina i Uriach i Comp.

En vista del gran nombre de propietaris que ha utilitzat els serveis de l'Oficina tècnica organitzada per la Cambra Oficial de la Propietat Urbana en son domicili Riera de Sant Joan, 37 i Magdalena, 12, la Junta Directiva ha accordat ampliar son funcionament i a partir del vinent mes d'octubre aquesta oficina funcionarà dos dies per setmana, en lloc d'un, com actualment funcionava.

Per aquest motiu, aviat se reuniràn els arquitectes de la Cambra per a tractar dels torns, hores i demés que requereix l'ampliació de tant important servei.

La Joventut «Germinal» celebrará la seva reorganització amb un grandiós ball d'orquestra el dia 7 a dos quarts de deu de la vetlla en el C. N. R. del districte VII estant la sala ricament adornada i enllumenada i obsequiant-se a les senyoretes.

Es sortejarán magnífiques toies.

Queden convidats per a aquest ball tots els correligionaris.

Avui dimecres, a dos quarts de set del vespre, tindrà lloc a la «Casa degli Italiani», passatge d'En Méndez Vigo, 8, l'obertura del curs de treball manual educatiu per als mestres espanyols d'ambdós sexes.

Presidiràn l'acte el cònsol general de Italia Comm. Ricard Motta, i donarà una conferencia sobre'l treball manual el director de les Escoles don Benedetto Colarossi.

Els mestres inscrits ascendeixen ja a una norantena.

E Conlsell Regional de l'Unió de Vinyaters de Catalunya va celebrar reunió ahir dimarts, presidint don Joan Torras i Rodó.

Se canviaren impressions respecte la campanya de repressió del frau.

A proposta del president s'accordà interessar de la Federació Vinyatera del Nordest d'Espanya que gestioni es concedeixi representació als vinyàters organitzats, en la Junta d'Aranzels i Valoracions.

A l'ensems s'accordà donar a la publicitat i repartir-la als associats amb el fi de normalitzar les transaccions dels raïms, una carta resposta de l'administrador a un delegat que li va solicitar parer sobre la referida qüestió.

Es donà compte d'una acrta de la «C. G. V.» accedint a la prestació de determinat servei, relacionat amb la persecució del frau, sol-licitat de la mateixa per la U. V. C.

S'accordà sospendre les sessions fins als darrers de setembre.

S'ha cursat el següent telegrama:

«Presidente Consejo Ministros. — Grupo Esperantista «Libera Estelo» suplica vuecencia indulto pena muerte Rafael Sancho Alegre».

Aquesta nit, de nou a dotze, la banda del regiment de Vergara, executarà en el Paralel, cantonada al carrer de Sant Pau, el següent programa:

«La Petita Bohemia», pas doble, Gutiérrez.

«La selva negra», caprici, Vela.

«Un sueño misterioso», fantasía, Villalonga.

«El Ferrocarril», caprici, Zavestal.

«Estudiantina», jota, Velasco.

«El Conde de Luxemburgo», valços, Lehar.

«Letras y toros», pas doble, F. Xalabardé.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 2 de 12 matí a 9 nit

Un «Goya»

Una pobre dóna va vendre fa pocs dies a un drapaire del carrer de l'Esperit Sant un quadre petit i molt deteriorat, pel preu d'una pesseta.

Dues hores o tres després, passava la referida dóna pel carrer del Prado, i en un establiment de quadres i objectes antics va veure amb sorpresa el quadre que havia venut amb un rètul que deia: «Original de Goya.—7.000 pessetes.»

Sense pensar-hi gaire entrà la dóna en l'establiment i reclamá el quadre.

—Es meu — deia. — Jo l'he venut a un drapaire per una pesseta.

—Senyora; nosaltres no tenim rés que veure amb això —li contestaren. — Nosaltres acabem de comprar-lo, també a un preu bastant alt.

Al cap de pocs moments s'havía promogut en l'establiment un gran escándol, en el que tingueren d'intervenir varis agents de policía.

Uns creuen que'l quadre está encara en poder d'aquell, altres creuen que la dóna s'ha posat d'accord amb l'antiquari.

D'un accident

L'artiller Antoni Coloma Cuenca, greument ferit en l'accident de tir del campament de Carabanchel, ha mort a l'hospital militar, després de sofrir l'amputació de la cama dreta.

De San Sebastiàn

San Sebastián. — Els quefes i oficials de l'armada, d'infantería, pertanyents als regiments de Sicilia, zona i reserva, miquelets i empleats del Govern militar, han volgut obsequiar als seus companys del regiment del Rif que amb motiu de les festes del Centenari son nostres hostes. Aquesta tarde els quefes i oficials dels organismes citats s'han reunit en l'Hotel María Cristina, on han ofert un lunc als seus companys del Rif.

—Ha marxat a Madrid el director general dels Registres, senyor Cantos, que ahir cumplimentá al monarca.

Continúa en aquesta capital, allotjat en la residencia dels PP. jesuites, el Nunci Apostòlic, monsenyor Ragonesi.

Avui ha esmorzat a casa dels senyors de Churruca, donant a la tarde un passeig a peu pels voltants de San Sebastián.

—Aquesta tarde han començat els partits eliminatoris de law-ténnis per a disputar-se els campionats internacional i d'Espanya.

—Aquest matí, a les onze, s'ha celebrat amb gran solemnitat l'inauguració del monument del Centenari, aixecat en el Parc d'Alerdi-Eder.

Tots els balcons estaven engalanats.

Moments després de les deu han format totes les tropes, darrera de les quals es congregava nombrós públic.

L'animació des de primera hora era extraordinaria.

L'arribada dels reis, prop de les onze, ha sigut acullida amb entusiastes aclamacions. Amb els reis hi anava l'infant Carles, el príncep Felip i varies personalitats del seguici palatí.

Els reis s'han traslladat des de Miramar al lloc de la cerimonia en landó descobert, seguits d'un esquadró de l'escolta reial.

En el moment d'arribar al peu del monument les bandes de música han executat la Marxa Reial, mentres el rei, posat de peu, saludava militarment.

Els reis i el seu acompanyament han ocupat la tribuna regia, en la qual també han près seient el ministre d'Estat, que ostentava la representació del Govern, el president del Congrés i els presidents del Consell d'Estat i del Tribunal Suprem.

Les demés tribunes havíen sigut ocupades per les autoritats civils i militars; el cos diplomàtic, l'Ajuntament i la Diputació en corporació, la Junta de Centenari i els descendents dels héroes de 1913, els ex-ministres, senadors i diputats residents a San Sebastián, el cos consolar, els presidents de les Diputacions de Nabarra, Viscaia i Alava, i alcaldes de Vitoria, Bilbao, Pamplona, Tolosa, Azpeitia, Vergara, Irún i Eibar, els representants de diverses entitats de San Sebastián i altres invitats a l'acte.

Aquest ha començat a les onze en punt amb la benedicció del monument pel bisbe.

Després el rei ha descubert la estatua de María Cristina, mentres el «Giralda» i el castell de la Mota disparaven les salves d'ordenança i es calava foc a milers de coets.

Al mateix temps, totes les bandes militars, municipal i la del Casino, han tocat la Marxa Reial, i de la terraça del Casino han aviat centenars de coloms.

El moment ha estat emocionant.

El monarca, que vestía de capitá general, s'ha posat alhavors al davant del batalló del Rei.

L'alcalde ha pronunciat després un discurs, lent l'història de San Sebastián i elogiant als benemérits fills d'aquesta que acordaren reedificar la destruida ciutat.

Ha fingut frases d'agraiment per a la Reina mare pel gran interés que ha vingut prenent des de fa vintiún anys per aquesta capital.

Li ha contestat, en nom del Govern, el ministre de jornada, qui ha dedicat frases d'elogi a donya Cristina, associant-se en nom del Govern al que rendía Espanya a l'augusta senyora i a la ciutat de San Sebastián, que és on va començar el progrés d'Espanya, gran abans per les armes i ara per les ciencies i el treball.

Ha elogiat també al rei com a ciutadá.

Després del discurs del senyor López Muñoz, totes les músiques, l'Orfeó Domostiarra i el «Chor» han executat l'himne a San Sebastián, baix la direcció del seu autor senyor Azendinaga.

Don Alfons ha permanescut alguns moments contemplant l'estatua, reflexant-se en son semblant la fonda emoció de que era posseit.

Ha demanat després que li presentessin els escultors, felicitant-los.

Per últim, han desfilat les tropes per davant del monument.

Al tornar a Miramar, els reis han sigut aclamats xardorosament.

A Miramar hi ha hagut durant tot el día gran jubileu per la gent que acudía a la firma en el album.

La reina Cristina ha sigut visitada per varies comissions.

L'augusta dama estava molt emocionada.

Enterrament d'En Mellado

A les sis del matí en el correu d'Irún ha arribat procedent de Biárritz el cadavre de l'ex-ministre don Andreu Mellado. Venien acompanyant el cadavre varis amics del finat.

A l'estació esperaven els nebots del senyor Mellado i varis amics íntims, que quedaren acompanyant-lo fins les deu; hora en que s'organitzá la comitiva per a l'enterrament.

El féretre, de caoba amb adornaments de plata, fou col·locat en una carroça tirada per sis cavalls.

Remeteren magnífiques carroces l'esposa del finat, sos nevots, i les redaccions de «La Correspondencia de España» i del «Diario Español», de Buenos Aires.

Obríen la marxa en la comitiva una secció de guardes municipals de cavallería i nois de l'Assil de la Paloma.

Seguien guardes municipals, bombers, porters del Senat, de l'Ajuntament i del Mont de Pietat, i la carroça fúnebre.

Presidía el dol el Govern, excepte els mitra presidencia anaven els nevots del senyor nistres d'Estat i de la Governació. En al-Mellado.

En el dol figuraven les autoritats, regidors, diputats provincials, els senadors senyors Rolland, baró del Sacro Lirio, Retortillo, Martos, Sanz Escartín, Echegaray i altres, alt personal dels ministeris, el secretari del senyor Maura, el sub-secretari de la Governació, redactors de tots els periódics, etc.

El senyor Burell envià representació per estar malalt.

nació en representació del senyor Alba, molts

Figurava també en el seguici una carroça de l'Alta Cambra.

La comitiva passá per davant del Senat. El dol se despedí a la plaça dels Consells.

El cadavre rebé sepultura en el cementiri de Sant Isidre.

De sport

En el local del Reial Club de Madrid, s'ha celebrat aquesta tarde la sessió preparatoria de l'Assamblea per a la federació a Espanya dels sports de foot-ball.

La federació se constitueix en quatre regions.

Han arribat els següents representants:

l'Estat, senyors Torres, Ullastres i Carreras;

Del Nord, senyors Torredano i Arión; de l'Oest, senyors Padín i Hidalgo.

De Madrid no assisteix en aquesta sessió cap representant.

Ha recaigut l'accord de que a Madrid se instituexi el domicili central, amb el nom de «Real Federación Española de Foot-ball».

S'ha acordat també ratificar la presidencia honoraria al rei.

La «Gaceta»

Publica:

Decrets de Marina disposant que cessi en contra-almirall don Orestes García de Padin i nomenant per a subsituir-lo a don Jaume el destí de general quefe de la Carraca el Carlier i Vázquez, que cessa en el cárrec de quefe d'Estat Major de la jurisdicció de Marina d'aquesta Cort.

Disposant que quedin redactats en la forma del reglament per a la oposició a cátedres que s'indica els articles tercer i desé del reglament per a l'oposició a cátedres de Universitats, Instituts, Escoles Normals de engineys, industrials, d'arts, d'industria, de comerç i veterinaria.

Creant en el ministeri d'Instrucció pública un negociat tècnic d'informacions, depenent de la Direcció general de primera ensenyança.

Aprovant el projecte d'obres adicionals a les que s'están realitzant en Palma de Mallorca per a la construcció de grupus d'edificis d'Instrucció pública.

Del día

Bilbao. — Varis mítings celebrats a la zona minera de Viscaia, una assamblea de miners celebrada a la Casa del Poble de Bilbao i el míting de peons d'ahir en que en Perezuaga va exhortar a aquests a que es declarés la vaga quan ho facin els miners, tot això comenat per la premsa, ha fet creure en la proximitat d'una vaga.

Aquests míting i assamblees han tingut per objecte preconisar les condicions que constituirán el nervi dels accords del Congrés Nacional Miner que's celebrará a Madrid el 7 i el 8 d'octubre.

Els patrons es preparen a la defensa i están constituint una especie de Lliga nacional per a resistir les pretensions dels obrers.

El día 4 es celebrará amb tal objecte una reunió de patrons de Viscaia.

Díes després ho farán els d'Asturies i així successivament els de les demés regions.

Tot fa preveure, donats els preparatius de obrers i patrons, un dels mes formidables moviments vaguistes que s'han desenrotllat a Espanya.

migdía als periodistes ens ha dit lo següent:

Parla En Romanones

El comte de Romanones al rebre aquest

El rei arribará a les dues de la tarde, acompanyat del ministre d'Estat i del comte d'Aybar. Fins que arribi no sabré si celebrarem Consell de ministres a Palau aquesta tarde o demá. Es probable que des de l'estació anem a celebrar Consell.

Despatxarem totes les coses pendentes, inclos els expedients d'indult de que vaig parlar ahir.

Es absolutament fals que hi hagi rés d'aproximació entre les dues branques del partit liberal. Això és un bon desig de «El Imparcial», que agraeixo molt, peró repeteixo que no hi ha rés.

Dit está que quan llegeixo un article com aquest, em congratulo. Veurem lo que dona de sí el mes de setembre.

He rebut carta del senyor Francos Rodríguez sobre la situació de Barcelona. Em diu que és satisfactoria i que ell ha passat el pitjor mes de sa vida.

Un periodista preguntá:

—¿Ha llegit vosté la campanya que ve fent «La Voz de Guipúzcoa» respecte a la constitució d'un sindicat en el Marroc per a explotar terrenys?

El comte de Romanones contestá:

—Si no m'haguessin preguntat no parlaría d'això. No vull indagar els móvils de aquesta campanya. Sols afirmo que ni el ministeri d'Estat ni el de la Guerra s'han trobat rastres de tal sindicat. Podrá existir, peró per a mí és ignorat.

Aquestes coses son molt desagradables, peró hi ha que acostumar-se a sofrir-les.

Mes que per mí ho sento pel general Marina. Creure que'l nomenament del general Marina per al cárrec d'alt comissari del Marroc obeeix a la protecció a un sindicat, és absurdo i inverosímil.

El general Marina, al igual que'l general Alfau, fará quant li sigui possible per a afavorir els interessos nacionals.

En el Consell amb el rei tractarem del desenrotllo de la vaga de Barcelona i ses conseqüencies.

Apenes hem sortit de la vaga de Barcelona ja tením anunciada la de miners. Veurem cóm l'afrontém, la comportem i la solucionem.

Un periodista preguntá: ¿En el Consell tractarán vostés d'algun assumpte d'importancia?

El comte de Romanones somrigué i digué:

—Tractarem del passat, del present i del pervindre.

Després manifestá que a l'Africa no hi havía novitat i que'l rei firmará una petita combinació de governadors civils.

Mes d'En Romanones

El rei vol indultar a En Sancho

El comte de Romanones va estar a Palau des de les tres de la tarde fins a les cinc i mitja. Després marxá a la Presidencia, ont va rebre als periodistes. Ens va dir lo següent:

Hi ha una noticia interessant.

He donat compte al rei de que ha recaigut sentencia definitiva en la causa contra Sancho Alegre i de com encara no está terminada la tramitació de l'expedient, el Govern no ha pogut encara ocupar-se de l'assumpte en Consell.

El rei s'apresurá a manifestar son desig de que'l Govern pugui aconsellar-lo l'ús de la prerrogativa d'indult a favor d'En Sancho Alegre.

En vista d'això, reuniré ara o demá als ministres per a tractar de l'assumpte, a fi de que vagi resolt al Consell que celebrarem a Palau.

L'acte del rei ha sigut completament espontani, de sa única iniciativa. Quan encara l'opinió pública no s'havía manifestat en cap sentit, el rei vol indultar a son agresor, lo qual realça mes la magnanimitat i el fet generós de don Alfons.

Aquest assumpte que oferia dificultats, en vista del desig manifestat pel rei, pot considerar-se resolt.

Vaix parlar a don Alfons de la vaga de Barcelona de la vinguda a Espanya de M. Poincaré, de la questió del Marroc, de tots els assumptes pendents.

El Consell de ministres de demà serà llarg.

Quan acabi, els ministres que fa temps no despatxen amb el rei, es quedaràn amb ell per a sotsmètre-li la llarga firma que tenen preparada. Avui un ministre despatxarà ja amb el rei.

Don Alfons dedica la tarde al descans.

He rebut un telegrama de Toledo, dient que'l primat d'Espanya cardenal Aguirre, està molt greu, tement-se un funest desenllàs.

En Sánchez a l'hospital

A les quatre de la tarde ha ingressat a l'hospital militar de Carabanchel l'excapità Sánchez.

Fou traslladat des de les presons militars en un carruatge, acompanyat per un tinent i una parella de la guarda civil.

Del darrer Consell de ministres

Ampliant la nota que sobre'l Consell de ministres donàvem ahir, podem donar aquests altres següents detalls:

Ha dedicat el Govern gran atenció, ha dit En Romanones, als expedients de pena de mort de que he parlat a vostès amb anterioritat a la celebració del Consell.

S'ha fet un resum detallat, principalment de dos expedients que són, dels quatre, els que més atenció requereixen.

L'estudi d'aquesta qüestió no ha quedat encara acabat.

Se donarà un avenç de l'estudi d'aquests expedients al rei i en un dels pròxims Consells, després del que tinguem amb ell, abordarem un examen per a accordar en definitiva.

Ha afegit que en el Consell havía quedat aprovat el projecte de llei que presentarà el Govern en son dia a les Corts, referents als regadius de l'Alt Aragó.

També s'ha parlat del Marroc i de les noticies que a Governació s'havíen rebut de Barcelona i que són molt satisfactories.

El senyor Alba ha dit que del séu departament havíen sigut aprovats dos expedients: un sobre l'emplaçament del nou hospital d'epidemies, per al qual hi ha consignada la corresponent xifra en pressupost, i altre d'arrendament d'un local per a la Casa de Correus a Saragoça.

El quefe del Govern s'ha despedit dels periodistes dient-los que'l rei arribava demà a Madrid, a la 1'50 de la tarde, i no sabía si es celebraría demà o demà passat el Consell amb el rei.

Com ampliació de les manifestacions que consignades queden, s'ha facilitat la següent nota oficiosa:

El ministre de Foment ha fet una amplia exposició de tots els antecedents relatius als regadíus de l'Alt Aragó, entenent que aquest important assumpte deu sotsmetres en tota sa integritat al Parlament per a que l'accordi tant prompte remusi les seves tasques.

El Consell ha aprovat el projecte llegit pel ministre de Foment.

La ressenya dels expedients de pena de mort tractats en el Consell d'avui, és la següent:

En la sentencia pronunciada per l'Audiencia de Girona, contra Jacinto Bruguera, el fet fou el següent:

Jacinto Bruguera i Antoni Giner se trobaven en un bosc immediat a Bugallal-Ferreira quan vegeren a la noia Carme Sabater, de 6 anys, que amb una altra una mica més petita recullía llenya.

Caigueren sobre elles, les atropellaren i després cada un matà a cada una de les noies.

Jacinto Bruguera li doná una punyalada en la secció cervical, i per més que va morir en l'acte, el criminal li va inferir onze punyalades més.

Aquest mateix reu ha sigut condemnat a mort per igual delicte de violació i assassinat i fou indultat el Divendres Sant de l'any 1911 i té pendent altre procés per violació i assassinat frustrat.

L'altre expedient recau sobre el crim de Gador, que fou com segueix:

L'Ortega se trobava malalt feia temps i la Agustina li va aconsellar, per a curar-se, que begués un vas de sang calenta d'un noi que estigués sá, li tregués la grassa i se l'apliqués al pit.

Acceptá l'Ortega el consell, i entre l'Agustina i l'amant d'aquesta, el «Leona», que va morir a la presó, concertaren en 3,000 rals la realització del crim, planejat durant un mes en tots els seus preliminars fins que'n feren victima al noi de 7 anys Bernat González, que era sá i robust.

El noi solía anar a les tardes amb altres dos nois de la seva edat a córrer per l'horta, i el 28 de juny el «Leona» i el «Tonto» s'apostaren en un canyar proper al lloc on els nois acostumaven a passar.

En efecte, al passar Bernat varen agafar al noi, el ficaren en un sac i el «Tonto» se va carregar el sac.

Rodejant el poble, per a que no es sentissin els anguniosos crits del noi, se dirigiren a la masía de Sant Patrici, on esperava l'Agustina.

Avisaren a l'Ortega, que acudí tot seguit, i a presencia de tots, subjectaren al noi, el «Leona» li enfonzà tres vegades un ganivet en el buit de l'aixella dreta, recullint Agustina la sang i donant-la a beure a l'Ortega.

Després conduiren al noi al barranc de Casa Pilar, procurant també no se sentissin els crits que donava el noi cridant als seus pares.

En el barranc el tregueren, colocantlo a terra, i aixecant dugues pedres enormes les deixaren caure sobre'l cap, aixafant-li el crani.

Després el «Leona» el va obrir en canal, amb una navaja barbera, li va tallar els intestins i li va treure la grassa que rodeja els ronyons.

Acabada aquesta operació varen amagar el cadavre.

El crim fou descobert pel «Tonto».

Nomenaments

Entre altres nomenaments de comptadors de fondos municipals que la «Gaceta» publica hi figura el de don Josep A. Torrent, de Granollers del Vallés.

—Han sigut nomenats:

Aussiliar provisional de la Normal de mestres de Lleida, a don Llució Rodriguez Requena.

Professor provisional de música a la Normal de mestres de Lleida, don Juliá Carbonell.

Professora provisional de la Normal de mestres de Lleida, donya Elena Pamies.

En Jaumet

El «Correo Español» publica un article traduït de la «Gaceta» de Sant Petersburg, en que's diu que don Jaume de Borbòn és el candidat mes probable per al trono de Albania i que aquesta candidatura l'ha recomanada a les potencies el seu cosí el rei d'Espanya.

La traducció l'ha enviat a «El Correo Español» el quefe superior de l'exércit rus, perque diu agrairía als espanyols llegissin els elogis que en l'article se tributen a don Jaume, encara que personalment sent que la seva candidatura prosperi, perque correría greu perill al tractar d'organitzar aquell país primitiu i selvatge i perque sería una «capitis diminutti» renunciar a tota aspiració a Espanya i França per a sacrificar-se per un minúscul principat.

Una broma

A la redacció de «España Nueva» s'han rebut telegrames i telefonemes de varies poblacions donant el pésam per la mort d'En Roderig Soriano.

Aquest se troba a San Sebastiàn, viu i sá.

La noticia la va donar un corresponsal que telegrafià als seus periòdics que en Soriano havía mort de embolia cerebral.

Mes petards

Tuy.—Han explotat dos petards en aquesta població, ocasionant alguns desperfectes en les cases on havíen sigut col·locats.

Enterrament.- Desgracia

A les dèu del matí s'ha verificat l'enterrament del soldat d'artillería, essent el cadavre conduit al Cementiri de Carabanchel-Baix.

El fèretre ha sigut portat en braços per quatre soldats de la batería a que pertanyía el mort.

El dol el presidien el coronell del regiment i quefes i oficials del mateix.

També han assistit a l'acte els soldats del regiment.

Además han resultat ferits per efecte de l'explosió, un sargent i altres dos soldats amb ferides al cap, essent portats també a l'Hospital Militar, curant-los de ferides lleus en distintes parts del cos, produides per fragments de la granada.

Mentres això ocorría a l'Hospital, ha arribat la noticia a coneixement d'un amic del desgraciat Antoni, anomenat Eloi Caballero, qui, al saber lo succeit, s'ha posat en camí per a recullir el darrer badall de l'infortunat company.

L'Eloi ha emprès la marxa a peu, i a l'arribar prop de l'Hospital ha sigut invitat per un chauffeur militar, amic seu, a que pujés en l'auto, acceptant.

Poc després de posar-se en marxa li ha caigut la gorra a l'Eloi i aquest, no reflexionant el perill i sense donar temps a que el chauffeur moderés la marxa, ha saltat del veícol amb el fi de recuperar-la.

L'infeliç ha caigut amb tan mala fortuna que ha tocat de cap contra una pedra, restant sense moviment.

El chauffeur ha parat als pocs metres i ha acudit en son auxili, quedant horroritzat al vèure'l cadavre.

Amb l'emoció que és de suposar l'ha portat a l'Hospital Militar, on els metges han certificat que havía mort a causa d'un cop terrible que ha rebut a la nuca.

Comentaris sobre uns expedients

La forma inopinada amb que En Romanones ha presentat al Consell els expedients de pena capital quan no hi havía cap raó que reclamés l'urgencia, de resoldre aquest assumpte, ha sigut tema de conversa, ja que la política no dona abundancia de temes.

Es clar que tot lo que's diu no passa de la categoría de suposicions que deriven en comentaris i que per associació d'idees venen a parar a la confirmació de la sentencia contra En Sancho Alegre que acaba de resoldre el Suprem, oposant-se al recurs interposat.

Diuen alguns que bé pot succeir que'l Govern, per a no interrompre la benigna política que desenrotllant, tractés ara d'englobar tots els expedients i aquest englobament natural sería que enclogués el den Sancho Alegre, que també correspón a la jurisdicció ordinaria.

Això es de suposar que fós amb vistes a l'indult i així se lliurava de la mort an en Sancho Alegre, sense que certs prejudicis tinguessin motiu per a cebar-se sobre el Govern tota vegada que aquest portava a cap una mida de generalitat.

Agitació

Hi hà certa agitació entre'ls metal·lúrgics perque, a pesar d'haver-se convingut que a partir d'avui regiría la jornada de nou hores, dues cases de les més importants s'han negat an això aquest matí, mantenint la jornada de deu hores.

Dugues calamitats

L'alcalde ha manifestat als periodistes que en el día d'ahir se comprovà l'existencia de 15 nous casos de verola i avui nou mes.

Segons ha dit, l'epidemia no ofereix per ara gravetat extrema presentant-se amb caràcters de benignitat.

Ha afegit que hi havia un cas de tifus exantemàtic.

El cardenal Aguirre

Comunican de Toledo que el cardenal Aguirre ha pasat la nit amb una mica de febre, però relativament tranquil.

Continua éssent gran la postració del malalt, explicable per lo avançat de la seva edat.

Pèrdua nacional

«El Liberal» publica una crónica desde San Sebastián del seu revister taurí «Don Modesto», dient que el destre «Bombita» li ha manifestat la seva descisiò irrevocable de tallarse la cueta en vista de la agressivitat del públic per a amb ell, que cada vegada li exigeix mes.

El Marroc sagnant

Assamblea

Melilla. — Amb extraordinaria concorrencia s'ha celebrat en el Teatre de la Reina Victoria l'anunciada assamblea, presidint el president de la Cambra de Comerç.

Ademés de varies conclusions relatives a la recaudació de duanes, s'ha accordat: demanar que la duana mora s'establexi a Nador i Yazamen, en el punt on moren els ferrocarrils; protestar contra la R. O. de concessió d'un dipósit al senyor Rius i Torres; gestionar la concessió d'un crédit per a ampliació del port i dragat de Mar Chica, etc.

Telegrames oficials

S'han facilitat els següents telegrames oficials:

Melilla. — Comandant general a ministre de la Guerra. — El sargent de Segorbe, Sebastià Ruiz Cornejo, destinat amb el seu batalló a Tifasor, s'ha suicidat engegant-se un tret sota la barba, que li ha produit la mort instantània.

A Cetuán va morir anit repentinament el soldat d'Alcántara, Antoni Lorite Mesa.

A Texdra s'ha incendiat el barracó en que s'allotgen els oficials, cremant-se la coberta.

Sense més novitat.

Melilla. — Comandant general a ministre de la Guerra. — Una partida poc nombrosa de Fadres va atacar anit el poblat d'Ipantaraz, rebutjant l'agressió els habitants, en poder dels quals ha quedat el cadavre d'un dels malfactors.

Part dels nostres amics, sense novitat.

Cuesta Colorada. — Comandant general a ministre de la Guerra. — A les dues de la tarde he arribat a aquesta posició, sense novitat, amb forces de Wad-Ras, que segueixen en la guarnició d'aquesta posició, forns dec ampanya i material de construcció per a anar instal·lant els dipósits de queviures i municions i allotjament de les tropes.

Per a demá preparo, en combinació amb el canoner «Haya», efectuar un regoneixement a Majardas, per a veure si's poden organitzar convois fluvials que facilitaríen molt l'aprovisionament de la posició.

Tetuán. — Alt comissari a ministre de la Guerra. — Aquesta tarde el tiroteig d'homes isolats ha causat dos ferits de Saboya: el soldat Ferrán Durán, greu, i Francisco Maldonado García, lleu.

Mes de l'Assamblea de Melilla

Melilla. — Com hem dit abans en el Teatre Reina Victoria, atestat de públic, s'ha celebrat una Assamblea de les forces vives per a pendre accords sobre els assumptes d'interés per a la població.

Ha presidit don Pau Vallescá, president de la Cambra de Comerç de Melilla.

Després de donar-se lectura de les nombroses adhesions rebudes, ha parlat el director del diari local «El Telegrama del Rif», que en un extens discurs ha fet historia de quasi tots els assumptes sotmesos a debat, mantenint els punts de vista sostinguts pel senyor Lobera en una serie d'articles que publicá en el referit periódic.

Després ha fet us de la paraula el director de «La Gaceta», i per aclamació s'han acordat les següents conclusions:

Dirigir un afectuós telegrama al senyor Villanueva i un expressiu vot de gracies als generals Jordana i Villalba i a l'enginyer senyor Becerra.

Gestionar que les duanes marroquines se estableixin en punts limitats per vies férries.

Que no's desgravin per la Junta d'arbitris els articles destinats al comerç amb les kàbiles; i que, a no ésser això possible, que sols alcanci la mida de referencia als de major tráfec i no comenci la desgravació fins el próxim gener.

Que no s'implantin a la Duana marroquines dipósits francs.

Que s'aprovi l'ampliació del port.

Que's construeixin rá i la en carreadors de mineral i es procedeixi al dragat de Mar Chica.

Sol·licitar que quedi sense efecte la R. O. de 17 de juliol darrer.

Que Melilla sigui administrada per una delegació mixta de les Juntes de Foment.

Recabar que continuí a Melilla la Granja Agrícola, i que's concedeixin per al seu d'Arbitris i de la Cambra de Comerç. funcionament els necessaris crédits.

Ha accordat, per últim, l'Assamblea otorgar un ampli vot de confiança a la comissió que's traslladará a Madrid per a gestionar la realització de tals accords.

Terminada la Junta, ha visitat als generals Jordana i Villalba una comissió d'entitats i corporacions per a sol·licitar l'apoiament d'ambdós.

Declaracions d'En Luque

El ministre de la Guerra ha rebut aquesta tarde als periodistes i ha fet les següents manifestacions:

De la guerra no hi ha res. Les impressions son bones.

He rebut carta del general Marina dient que l'estat de les tropes es excelent, que me escriurà mes ampliament per donarme detalls.

No es veritat que jo hagi enraonat amb el general Marina sobre el reforç de batallons. L'idea del reforç fa temps que la tinc com a mida de precaució amb objecte de cobrir baixes o quan les necessitats de la campanya ho exigeixin. He organitzat en cada regió un o dos batallons reforçats.

Això no vol dir que vagin a Melilla.

Interrogat sobre la visita que li feu la comissió de mares de reclutes valencians ha dit el general Luque que les mares el visitaren en actitut patriótica i no en l'actitut que senyalava la premsa de Valencia.

Jo— segueix el ministre—vaig quedá encantat de la vissita.

Respecte als soldats de quota, diu el ministre que encara que els batallons se reforcin els de quota no serán cridats fins que hagin de embarcar cap a Africa.

Acabà dient el general Luque que no es veritat lo que diu un diari respecte a que l'entrevista que celebraren el comte de Romanones i el subsecretari de la guerra, general Orozco, fos acalorada.

De Rincón de Medik

Rincón de Medik.—Les forces regulars indígenes han detingut en el barri d'Hayan, de Tetuán, a un moro amo d'un cafè i que venia cartutxos. Ha ingressat a la presó.

Està accordat que'l día que'l kalifa vagi a orar al morabito de la Porta de Tánger amb motiu de la terminació del Ramadà, cobreixin la carrera les forces regulars indígenes.

Aviat s'inaugurará el dispensari indígena.

No s'ha fet abans perque'l vapor «Sagunto», que portava el material necessari, ha tingut que marxar tres vegades sense descarregar.

Ha començat la construcció de dos blockaus en el camí de Ceuta.

El bajá de Tetuán ha reunit la població acompanyat del general Marina.

Prop de la badía del Nord efectuaren maniobres dos remolcadors anglesos.

Han ingressat a l'hospital 30 soldats malalts i ferits, que va portar el «Manuel María» de Tetuán.

S'activa l'explanació per a construir els quarters dedicats a l'exèrcit d'operacions a Tetuán.

Avui ha sortit cap a Río Martín el vaixell «Satrústegui» conduint material per a edificació.

Refets de les greus ferides que rebéren quan la presa de Laucien s'han incorporat a les milicies voluntaries de Ceuta un tinent moro de tiradors del Rif i l'oficial don Josep Ramos.

Els francesos

Casablanca. — Ha marxat cap a França el Resident francés al Marroc, general Lyautey.

Informació de l'estranger

Alemanya

Berlín. — El canciller Bethmann-Olveg ha marxat cap a Suiça en un viatge de recreu.

Anglaterra

Dublin. — A consegüencia dels desordres del dissabte i diumenge, als hospitals hi ha 433 persones i 45 agents de policía ferits.

Regna gran indignació contra la policía, tement-se més desordres.

Londres. — Pel mes d'octubre es verificarà la cursa en aeroplà entre Hendon i París.

Liverpool. — El trasatlàntic «Oronsa» ha portat a Liverpool 17 tripulants del barco de tres pals francès «Ville de Dijon», que va naufragar prop de Valparaíso.

Els nàufrecs varen passar 31 hores enfilats als pals.

Varen morir quatre tripulants.

Londres. — Anit se varen produir greus desordres.

Els manifestants, entre ells moltes sufragistes, varen apedregat els aparadors de moltes botigues i saquejaren varis magatzems de Capel-Street.

Durant els desordres la policía va donar varies càrregues, resultant nomrosos ferits, alguns de gravetat.

Londres. — Dos expressos, procedents de Carlisle, anaven en direcció al Sud. A l'arriar a Arigill, l'un ha aconseguit a l'altre, topant violentment.

Segons noticies oficials hi ha nou morts i deu ferits.

Argentina

Buenos Aires. — Ha mort el governador de l'Estat de Buenos Aires, senyor Ortiz Rosas.

Bèlgica

Brussel·les. — El rei ha rebut en audiencia particular a mister Carnegie, a qui ha invitat a dinar.

França

«La Patrie» diu que l'aviador Pegoud, pilotant un monoplà, s'ha enlairat aquest matí fins a 1,000 metres, a Juvisy.

Després ha descendit verticalment i ha volcat, voluntariament, l'aparell, el qual ha reprès la volada, recorrent uns 400 metres amb les rodes en l'aire.

Seguidament ha reprès l'aparell la posició normal, aterritzant sense novetat.

Biarritz. — El rei don Alfons XIII, amb nombrós seguici, ha vingut a passar la tarde a Biarrits.

Ha visitat la platja, essent aclamat pels banyistes.

Després de pendre el thè, h atornat a San Sebasitán, al fer-se de nit.

París. — Comuniquen d'Atenes a «Le Temps» que'ls búlgars varen avançar ahir fins a Dedicagatch.

Després de firmar una acta, en la que's fa constar l'entrega de la ciutat, s'han retirat les tropes i les autoritats gregues.

DARRERA HORA

Madrid, 3 de 1 a 3 matinada

L'indult d'En Sancho Alegre

A les quatre de la tarde en Romanones estigué a Palau, sortint al cap de 45 minuts. Manifestá als periodistes que anava a reunir en Consell als ministres, puix el rei li acabava de manifestar que desitja firmar quant abans el decret indultant al regicida Sancho Alegre.

—Consti, doncs—ha dit—que ha sortit del rei i no del Govern.

Després ha pres l'automòbil, dirigintse a la presidencia, on parlà telefònicament amb tots els ministres.

L'estat de l'Aguirre

A darrera hora de la tarde En Romanones ha rebut un telegrama de Toledo, fent-li saber que és imminent la mort del cardenal Aguirre.

Del Marroc

En Silvestre

Notícies de Larache afirmen que'l general Silvestre ha anat a Cuesta Colorada amb grans reforços per a preparar un important moviment que empendrà amb cinc o sis mil homes.

Espera instruccions per a dirigir-se a Zinat.

Es diu que'l plan és expulsar al Raisuli.

ESPECTACLES

Teatre Tívoli Gran companyía d'ópera italiana.
Avui a un quart de deu. La grandiosa ópera en cinc actes FAUST, per les senyores Darnis, Genovel, Balcells, senyors Mulleras, Labarta, Miracle. Entrada 50 céntims. Demá solemnitat artística. Primera de l'eximia artista Mme. HARICLEE DARCLEE. Se despatxa en Comptaduría

Teatre de Novitats
PROXIMA INAUGURACIO
Gran companyía d'opereta italiana
DE
Amadeu Granieri
Debut el 13 de Setembre de 1913.

Gran Teatre Espanyol
Dissabte, 6 Setembre, inauguració.
LOS MISTERIOS
de San Petersburgo
7 actes, 7 decóracions de Brunet i Pous, 70 trajos confeccionats en els tallers del Gran Teatre Espanyol. Detalls per cartells.

Teatre Cómic Avui dimecres a dos quarts de deu. Primer «El golfo de Guinea». Segón L'exit de la temporada «La última pelícnla», segueixen les ovacions a les pel-lícoles vivents «Los dos fenómenos» i «El orfeón». Tercer L'estrena d'ahir «De padre y muy señor mío». Quart Exitaç colossal «La alegría del amor», grandiosa revista amb nous i variats trucs, 7 decoracions i 180 trajos nous. Aviat «La venus moderna».

FRONTO COMTAL
Gran partit extraordinari per a avui nit a un quart d'onze.
Detalls per cartells. Nulsels «pases».

Saturn Parc
Elegantíssim i sempre concorregut centre d'importants atraccions.
Witching Waves. -- Els Urals
patentats per aquesta Empresa per a Espanya i infinitat d'altres, a qual mes sensacionals i atraients.
Banda d'Alcántara tarde i nit.
ENTRADA DE PASSEIG 10 CENTIMS

TURO PARK
Tots el dies la gran atracció mondial
The Com-Com
(Quartett's)
«Fantoisit's», Comediants, «Transborunist's», dances, «Aeroleatic's», creadors del ball «apache» a quatre persones i que actúan en la magnífica plaça de festes a les 6 de la tarde i a les 11 de la nit. Banda militar, 40 modernes atraccions, Café restaurant.
Entrada de passeig 25 céntims.

Concerts

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»
Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

Gran Edén Concert
Assalt, 12.
Music-Hall, Conçert. Restaurant Parisièn.

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer ordre Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré
Avui dimecres hermós programa de pel-lícoles i
4 colossals atraccions, 4
Bella Neva
pintora en draps. «España y Sevillanito», balls espanyols a transformació amb decorat propi, «The Rukolius», acróbates gomosos saltadors. Exit sens igual de la gran artista
La Centella
amb el seu nou número cómico-lírico, escrit expresament per a ella, titulat
Esencia de Amor Niño
Dijous gran debut de
Zenof, Zenof, Zenof
amb la seva colla de goços, els quals representan una gran pantomima.
Divendres 5 Setembre benefici de les taquilleres d'aquest local amb programa monstre.

Butlletí comercial

2 de setembre 1913

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	28'53	.....
— xec.	27'03	.....	26'98
Paris, xec	7'10	....	6'90
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	....	0'30

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	84'80	.....	.....
— — — — B...	82'70	.....	.....
— — — — C...	81'70	.....	.....
— — — — D...	80'85	.....	.....
— — — — E...	80'10	.....	.....
— — — — F...	....	.....	.....
— — — — G.H.	86'50	.....	.....
— — — dif. series.	82'50	.....	.....
— Amortisable serie A...	100'10	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	100'05	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	99'50	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	91'50	.....	.....
— — — — B...	91'25	.....	.....
— — — — C...	....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títuls Deute Mpal. 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	94'00	93'85	94'15
— — — 1907...	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	93'25	94'25
— — — 1912.	.....	91'50	94'80
— — Maig 1899, Ensxe.	94'75	91'50	92'00
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1908....	91'62	91'50	91'75
— — Mun. de Sarrià...	.....	98'75	99'20

	Oper	Diner	Paper
Empréstit Diputació Prov.	.....	100'	100'50
Port de Melilla y Xa arines	.....	106'50	107'00

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar..	80'00	.....	.....
— Villalba a Segovia.	92'74	92'75	93'00
— esp. Alm. Val. Tar	92'00	92'00	92'25
— Oscaa Fr.ª, alt. lin.	.....	91'00	91'25
Mines Sant Joan Abadeses	.....	78'25	78'70
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	.....	.....
Madrid, Sarag. Alic. serie A.	.....	105'75	106'00
— — — B..	101'00	100'75	101'20
— — — C..	92'00	91'75	92'52
— — — D..	.....	90'00	90'55
Madrid a Barcelona, directes..	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'75	54'25
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	.....	.....
— — adherides..	74'87	74'65	74'75
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	48'25	48'75
— — — 1883.	.....	48'25	48'75
— — serie G y H.	...	74'25	74'75
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port.. serie 1.ª.	.....	101'00	101'25
— — — 2.ª.	.....	89'75	90'25
— — — 3.ª.	.....	.....	.1..
— totsels cent. impars.	.....	90'75	9. '00
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	.....	...0
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	90'75	91'00
— Tr. Bar. S. A. y ext..	.....	91'00	91'50
— Barc. Elec..	97'25	98'00	98'50
Companyia Transatlántica	90'50	90'50	91'00
Canal d'Urgell	77'50	77'25	77'75
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	100'00	100'50
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— preferents	.....	93'50	94.
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	.....	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	91'00	92'00
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	95'50	96'
Comp. Cotxes y Automòbils..	.....	.....	.....
Siemens Schuckert, Ind. El c.	.....	98'00	98'50
Societat Valenciana Elec	.....	99'50	100'00
Navegació y Industria	.....	.....	.....
Societat Carbons de Berga	.....	94'80	94'50

Accions

	QUEDA Oper	Diner	Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes..	17'50	.....	.....
Catalana General de Cr dit...	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil...	41'00	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mitj, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior fi de mes	80'27	80'27
Alacans ídem	98'20	98'05
Nords, ídem	101'75	101'65
Orenses ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem.	.....	.....
Cotons ... N/D.	.....	.....
Catalanes.	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, fi de mes pròxim.	80'17	80'17
Alacants, ídem	97'85	97'95
Nords, ídem	101'40	101'50
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons ... N/D	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Al'ons	6'55	p. 100
Isabels	9'55	—
Unses	6'60	—
Or de quatre duros	6'30	—
Or de un y dos duros	5'55	—
Dollars	9'55	—
Lliures esterlines	26'75	ptes.
Francs	6'80	p. 100
Marcs	131'00	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	88'20
— fi de mes	.....
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	99'10
— 4 per 100	.....
Bac d'Espanya (accions)	449'00
Accions Tabacalera	290'00
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	41'75
— ordinarias	13'00
— Obligacions	.....
Francs	106'70
Lliures	.....

Plaça de Barcelona

Mercats

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL 2 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	3.ª	Tanca
Disponible	7'83	....	....	7'96	....
Agost-Setembre	6'72	6'76	6'72	6'73	6'83
Setembre-Octubre	6'62	....	....	....	6'79
Octubre-Novembre	6'59	6'61	6'57	6'59	6'75
Novembre-Desembre	6'54	....	....	....	6'69
Desembre-Janer	6'54	6'57	....	....	6'69
Janer-Febrer	6'54	6'58	6'53	6'55	6'69
Febrer-Mars	6'55	....	....	....	6'70
Mars-Abril	6'56	6'61	....	....	6'71
Abril-Maig	6'56	....	....	....	6'71
Maig-Juny	6'57	....	6'53	6'57	6'72
Juny-Juliol	6'55	....	....	....	6'70
Juliol-Agost	N.	....	....	....	6'68

ALEXANDRIA, 2 *de setembre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre	9'76	N.	9'95
Jener	9'75	9'78	9'88

Festa.

NOVA YORK, 2 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	2.ª	Tanca
Disponible	12'50	.....	.....	12'50
Setembre	12'17	.....	.....	21182
Octubre	12'27	12'43	12'79	11'20
Novembre	12'28	.....	.....	11'09
Desembre	12'20	12'39	12'74	11'18
Jener	12'09	12'32	12'61	12'23
Març..abac	12'18	12'39	12'67	14'08
Maig	12'23	.....	.....	11'16
Agost	00'00	00'00	.....	.....

NOVA-ORLEAN 2 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui 2.	Tanca
Disponible	12'5/16	.....	12'3/16
Setembre	12'23	.....	12'29
Octubre	12'24	12'64	11'24
Desembre	12'26	12'68	11'26
Gener	12'29	12'73	12'29
Març	12'39	12'80	12'39
Agost	.....	.....	.....

Arribades als ports dels Estats-Units 35,000 bales en 4 dies, contra 78,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 189
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	185 a 187	186 a 188	000 a 000
Altres ports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÀS. *Dia 2 de setembre*

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 113'05 a 117'40	pessetes
Baix Aragó	de 156'50 a 182'60	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 160'90	—

Mercat en tendencia a l'alsa
Estació del Bogatell: Existencia .... 5 vagons
— — Arribades .... 0 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	8'50	pessetes	cada
— Superfi	7'50	—	—
La Trompeta	6'50	—	—

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 62.*

HAVRE, 2 *de setembre*

(Cafè good Average)	Obre	Tanca
Setembre	59'06	69'90
Desembre	59'00	60'50
Mars	60'00	60'00
Maig	60'25	60'
Juliol	60'50	60'

Sostingut.

NOVA-YORK, 2 *de setembre*

Cafè (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre		
Desembre		
Mars		
Maig		

PARÍS, 2 *de setembre*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Setembre	30'37	30'75
4 Octubre.-Des	30'12	30'25
4 Janer	30'75	30'67
4 Mar	31'25	31'37

Calma.

HAMBURG, 2 *de setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Setembre	9'52	9'60
Oct.-Des.	9'17	9'20
Janer-Mars	9'27	9'32
Maig	9'50	9'52
Juny	0'00	0'00

Sostingut.

LONDRES 2 *de setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre		Tanca
Octubre-Dbre	9/2	3/4	9/3
Gener	9/3	3/4	9/4
Maig	9/6	3/4	9/7
Juny			
Agost			

Calma.

LLANA

HAVRE, 2 *de setembre*

Bueno Aires.	Obre	Tanca
Gener	194'	1'90

Sostingut.

METALLS

HAMBURG, 2 *de setembre*

COURE	Obre	Tanca
Setembre	14'250	.....
Desembre	.....	.....
Mars	14'275	.....

Sostingut.

PEBRE

HAVRE, 2 *de setembre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Septembre	58'50	
Desembre	59'75	
Mars	60'75	
Maig	61'25	

Sostingut

ALCOHOL

Paris

		Tanca
Octubre	42'50	42'50
Gener	4225	42 25

Sostingut.

Productes enològics (marca Enol)

Informació de la casa KEGELS I VILA, *Rambla de Catalunya, 32.—Barcelona.*

Dia 1 de setembre

	Per 100 ks. bulto d'origen	Detall — el kilo
Acid cítric (caixes de 50 k.)	670	6'50
Acid sulfurós anhidre	....	....
Cilindre de 10 k	....	2'50
— de 25 k	....	2'20
— de 50 k	....	2'10
— de 100 k	...	2'
Acid tartàric (caix 100 k.)	385	4'
Amiant pols per afiltre	400	5'
Carbó decolorant paasta	100	1'50
Carbonat de potassa químicament pur	200	2'50
Celulosa per a filtre	275	3'
Clarificant per a ví negre	175	2'50
— — blanc	200	2'50
Cola de Russia Salianski	...	40'
— de Xina fideus	...	12'
Filtrolina	150	2'
Fosfat amònic	170	2'50
— bicàlcic	70	0'80
Gelatina fina «plata»	450	5'
— plaques «medalla d'or»	145	1'60
Metabisulfit de potassa pur	120	1'75
Onesocola Coignet	200	2'25
Tiatne extra a l'èter	750	8'
— — alcohol	650	7'
— — en agulles	575	7'5

Societats y Ferrocarrils

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE M. S. A.—Kilometres en explotació: Xarxa antiga, 2,945; Xarxa catalana, 2,945 Tota la Xarxa, 3,664.

Ingressos dels dies 1 al 10 d'agost:

	1913	1912	Diferencia
	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.	Ptes. Cs.
Xarxa ant.	2.876,874'58	2 779,521'26	102,446'68
Xarxa cat.	927,024'54	884,776'06	42 228'48
Totals	3.803,899'12	3.664,297'32	6,0398'20

Ingressos del 1 de janer al 31 de juliol.

	1913	1912	Diferencia
	Pts. Cs.	Pts. Cs.	Pts. Cs.
Xarxa ant.	57.088.290'69	57.045,647'32	42,643'37
Xrxaa cat.	1.243,288'25	20.088,820'48	1.426,536'73
Totals	78.661,847'90	77.132,466'80	1,469,180'10

Barcelona, 29 d'agost de 1913. —El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Impremta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

David Ferrer & Companyia - (S. en C.)
CALOR Moderns radiadors de vapor per gas.
FRED... Màquines frigorífiques y pera fer glas
FOC..... Bombes y material pera bombers.
AIGUA Instalacions pera aixecarne.
Passeig de Gracia, núm. 94 - Barcelona.

LA PELL
LA SANG
La medecina depurativa racional es un medicament qual importancia ningú ignora. No vull pas parlar, naturalment, dels fantastics medicaments que surten cada dia y que s'anuncien per propaganda més o menys falaguera: Aquests són més perillosos que utils.
Vull parlar d'una medecina sèria, científica, tenint per resultat, no solament purgar la sang dels Humors (materies agres) dels Virus, que l'han invadida: sino també reconstituirla per dirho aixi, clarificarla, tornarli sa composició normal y posarla a cobert de tota corrupció ulterior.
En les malalties de la pell, per exemple, que's manifesten per
BOTONS, HUMORS, ECZEMES, FLORONCOS, BRIANS, SARPULLIDOS, ROJORS, PICORS, APOSTEMES, MALALTIES DE LA PELL DEL CAP, SUPURACIONS DEL NAS Y DE LES ORELLES
ont la sang infectada condueix a las diverses regións del organisme els virus morbosos que la envenenen; ont la pell y les mucoses se cobreixen de *botons, rojors, úlceras*, el DEPURATIU RICHELET produeix un resultat casi repentí.
Ataca directament la causa y accesoriament els efectes de la malaltia. Baix sa acció el gèrmen se destrueix y, per consegüent, no hi ha que temer pas més les manifestacions que provingan de sa existencia.
Además, el subjecte que pateix Dermatosis (malalties de la pell) està previngut, per dirho aixi, per les manifestacions exteriors de que's troba amenassat de pertorbacions internes, lligades pel seu matetx origen a les que's produeixen en la superficie de la pell. Aixó és com una advertencia característica que és precis tenir present.
No és superflu dir qué tal advertencia no és atesa en la majoria del casos, mentres que seria tant fàcil y momentani, per l'empleu del
TRACTAMENT RACIONAL DEPURATIU
desferse d'un cop, d'una incomoditat exterior desagradable y d'un mal interior molt temible. Una vegada acabat el tractament, la sang viciada no solament està purificada, sinó que està regenerada.
Además de la certesa de la curació, el DEPURATIU RICHELET encara ofereix ventatges precióses. Aquestes consisteixen ab la simplicitat del tractament que no exigeix ni descans, ni paralisació del treball.
Totes les persones que necessitin refrescar, purificar, clarificar la sang y despullarla dels humors que conté, han de fer ús d'aquest depuratiu, y aixi evitaran els gastos de medicaments y tractaments sense resultat que anuncien per tot arreu.
Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no s'ha produit jamai una recaiguda desprès de la curació.
El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna.
Hi ha també un tractament pera les criatures de 3 fins a 16 anys.
El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits del sèu tractament a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.
Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell, ha d'ésser remès *gratuitament* pels dipositaris a tothom que'l demani.
Pera obtenir també gratuitament aquest follet, basta dirigirse al senyor
L. RICHELET
13, RUE GAMBETT A, A SEDAN, (FRANSA)
BARCELONA. — *Srs. Vicens Ferrer y C.ª*, Princesa, 1, farmacia y drogueria y la seva sucursal.—*Srs. fills d. J. Vidal y Ribas*, Moncada, 22, farmacia y drogueria y les seves sucursals.—*Dr. Andreu*, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — *Srs. Uriach y C.ª*, Moncada, 20, drogueria.—*Srs. Rindor y Pardi*, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—*D. Josep Segalà Estalella*, Rambla de les Flors, 2, farmacia, (Centre de especifics. — *D. Antoni Serra*, farmacèutic.

Obsequi d'EL POBLE CATALÁ als seus llegidors
Cupó de llibres
Desitjant el nostre diari facilitar als seus llegidors l'adquisició d'obres catalanes a preus excepcionals, ha decidit oferir-los de tant en tant lots de llibres mitjansant cupons.
El primer lot que oferim als nostres llegidors està format per les obres següents:
LA LLETRA VERMELLA, novela americana, de Nathaniel Hawthorne, *traducció catalana de* A. Rovira y Virgili.
LA REPRESENTACIÓ PROPORCIONAL EN EL SUFRAGI UNIVERSAL, per A. Rovira y Virgili.
LA PENA DE MORT, per Gabriel Alomar.
DISCURS A LA JOVENTUT, per Jean Jaurès.
Aquestes obres valen en les llibreríes, en suma, **5'20 pessetes**. Presentant aquest cupó a l'Administració d'*El Poble Català*, s'entregaràn per **1'50 ptes.**

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Çatàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,66.
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

FORA PÈL MOIXÍ
Els POLVOS COSMÈTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del còs, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.
Farmacia Borrell
CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. – BARCELONA

Braguer-Faixa "SECURITAS"
(Marca registrada)
es el més eficàç, el més cómode i el més higiènic
Villarroel, 1, primer, primera
(Cantonada Ronda Sant Antoni.)

Li enviarem de franc
Posi vostè en aquest Botlletí son nom y la seva direcció, ho envii, si viu a Madrid, a la «Sociedad General de Publicaciones», Diputació, 211, Barcelona, y rebrà a casa seva un repart de franc de «El Hogar y la Moda» y una entrega de 16 planes cada una, de les obres següents: «Novísimo Diccionario Enciclopédico Ilustrado», «Historia General de España y de la América española» y una Novela fina interessant y moral. Tot això setmanal y tot per dos rals al mes, y amb dret a opció, ademés, a una serie de regals mensuals que li donarem a conèixer. Vostè veu el repart que li enviarem. Si li agrada, s'hi suscriu; y si no, tant amics.
D. ________
que habita a ________ provincia
de ________ carrer o plassa de ________ núm...... pis......
desitja rebre un repart de franc, de mostra, de «El Hogar y la Moda» y la seva Biblioteca.

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres a propietaris, industrials i comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits, parts indivises, i sobre genres, pianos carruatges i tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

ESQUELES MORTUORIES
SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

ENOFOSFORINA SERRA
Tónic - Reconsti[illegible]ent - Remineralitzant
Torna la robustesa, l'alegría, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excesiu treball mental o bé per altres causes
A. Serra, Pelai, 9